

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

VÝHODY A OMEZENÍ SOUDOBÝCH INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ PŘI ZPRACOVÁNÍ ÚČETNÍCH DAT

Diplomová práce

Studijní program: N6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: 6208T085 – Podniková ekonomika

Autor práce: **Bc. Magdalena Šilhavá**

Vedoucí práce: Ing. Olga Malíková, Ph.D.

ADVANTAGES AND LIMITATIONS OF CONTEMPORARY INFORMATION SYSTEMS IN PROCESSING ACCOUNTING DATA

Diploma thesis

Study programme: N6208 – Economics and Management

Study branch: 6208T085 – Business Administration

Author: **Bc. Magdalena Šilhavá**

Supervisor: Ing. Olga Malíková, Ph.D.

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Magdalena Šilhavá**
Osobní číslo: **E12000216**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**
Název tématu: **Výhody a omezení soudobých informačních systémů při zpracování účetních dat**
Zadávající katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Teoretická východiska k tématu: role účetnictví jako části podnikového informačního systému, požadavky na něj kladené, uživatelé účetních dat
2. Deskripce vývoje technik účetního zaznamenávání. Soudobé účetní informační systémy
3. Průzkum současného stavu nabídky na trhu s účetními softwarovými produkty v ČR, analýza jejich výhod a omezení
4. Stanovení kritérií pro volbu účetního softwaru z pohledu uživatele - vybraného účetního subjektu
5. Návrh variant pro volbu účetního softwaru, stanovení výhod a omezení vybraných variant, jejich ekonomického zhodnocení

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

65 normostran

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HALL, J. A. Accounting Information Systems. 6th ed., Mason: South-Western Cengage Learning, 2008. ISBN 978-0-324-56089-3.

KŘÍŽOVÁ, Z. Účetní systémy na PC. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005. ISBN 80-210-3904-3.

LANDA, M. Organizace účetních agend ve firmě. 1. vyd. Praha: Management Press, 2005. ISBN 80-7261-123-2.

MEJZLÍK, L. Účetní informační systémy. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1136-3.

POSPÍŠILOVÁ, M., L. MEJZLÍK a L. VELECHOVSKÁ. Počítačem integrované řízení podniku. 1. vyd. Praha: BOVA Polygon, 2008. ISBN 978-80-7273-153-4.

WHEELER, P., R. DULL and U. GELINAS. Accounting information systems. 8th ed., Mason: South-Western Cengage Learning, 2012. ISBN 978-0-538-46931-9.

Elektronická databáze článků ProQuest (www.tul.cz).

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Olga Malíková, Ph.D.

Katedra financí a účetnictví

Konzultant diplomové práce:

Ing. Lenka Štimplová

ekonomka, Gymnázium Česká Lípa

Datum zadání diplomové práce:

31. října 2013

Termín odevzdání diplomové práce:

7. května 2014

doc. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

doc. Dr. Ing. Olga Hasprová
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2013

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

ANOTACE

Diplomová práce „Výhody a omezení soudobých informačních systémů při zpracování účetních dat“ se zabývá charakteristikou účetních informačních systémů a jejich hodnocením z pohledu uživatele. První kapitoly představují teoretické východisko pro další část práce. Kapitola první poskytuje informace o podstatě účetnictví a druhá o vývoji zaznamenávání účetních dat. Další část práce se zabývá rozdělením informačních systémů na účetní a ERP systémy. Ve čtvrté kapitole jsou představeny systémy, které jsou v České republice nabízeny. Poslední kapitola obsahuje dotazníkové šetření. Na základě toho je popsána spokojenost respondentů s jednotlivými programy a konec kapitoly přináší kompletní vyhodnocení ERP a ekonomických systémů.

Klíčová slova

vývoj zaznamenávání účetnictví, účetní informační systémy, ERP systémy, ekonomické programy, dotazníkové šetření

ANNOTATION

The thesis "Advantages and Limitations of Contemporary Information Systems in Processing Accounting Data" deals with the accounting information systems and their evaluation from the perspective of the user. The first chapter presents the theoretical basis for the next part. Chapter one provides information about the nature of accounting and the second chapter contains the development of recording accounting data. The next part deals with the distribution of the information systems for accounting and ERP systems. The fourth chapter presents the systems that are offered in the Czech Republic. The last chapter contains a survey. On this basis, the respondents reported satisfaction with the programs and the end of the chapter provides a complete evaluation of ERP and financial systems.

Keywords

development of recording accounting, accounting information systems, ERP systems, economic programs, survey

OBSAH

ANOTACE	6
Klíčová slova	6
ANNOTATION.....	7
Keywords.....	7
SEZNAM ILUSTRACÍ.....	11
SEZNAM TABULEK	12
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ	13
ÚVOD.....	14
1 PODSTATA ÚČETNICTVÍ	15
1.1 Charakteristické rysy účetnictví	18
1.2 Funkce účetnictví.....	18
1.3 Uživatelé účetních dat	20
2 ROZVOJ ÚČETNICTVÍ A JEHO ZAZNAMENÁVÁNÍ.....	23
2.1 Prvopočátky účetnictví	23
2.2 Vývoj techniky účetních záznamů.....	25
2.2.1 Přepisovací formy.....	26
2.2.2 Propisovací formy	27
2.2.3 Zavedení počítačové techniky	27
3 INFORMAČNÍ SYSTÉMY	32
3.1 Enterprise Resource Planning – ERP	33
3.1.1 Logistika	34
3.1.2 Finance	35
3.1.3 Personalistika.....	36
3.1.4 Podmínky implementace ERP systému.....	37

3.1.5 Rizikové oblasti implementace ERP systému	37
3.2 ERP II	38
3.3 Účetní informační systémy	40
3.3.1 Účetní software.....	41
3.3.2 Faktory ovlivňující výběr účetního systému	43
4 NABÍDKA ÚČETNÍCH INFORMAČNÍCH SOFTWARE V ČR	46
4. 1 Ekonomické softwary	46
4.1.1 Pohoda	47
4.1.2 Money S3.....	48
4.1.3 Účto	49
4.1.4 Ekonom.....	50
4.1.5 Helios Red	51
4.1.6 Gordic win	51
4.1.7 Winstrom FlexiBee.....	52
4.1.8 Stereo	53
4.1.9 Premier system	54
4.1.10 WinDUO.....	55
4.1.11 Shrnutí informací o ekonomických programech	56
4.2 ERP systémy.....	60
4.2.1 HELIOS Orange a HELIOS Green	63
4.2.2 ABRA G4	64
4.2.3 Microsoft Dynamics NAV	64
4.2.4 SAP.....	65
4.2.5 BYZNYS ERP	66
4.2.6 Orsoft.....	67
4.2.7 Altus Vario	68

4.2.8 QI.....	68
4.2.9 Informační systém K2	69
4.2.10 Infor	70
4.2.11 Shrnutí informací o ERP systémech	71
5 HODNOCENÍ INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ NA ZÁKLADĚ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	76
5.1 Celkové odpovědi respondentů	77
5.2 Detailní odpovědi respondentů	85
5.2.1 SAP	85
5.2.2 Pohoda	87
5.2.3 Stereo	88
5.2.4 Účto	89
5.2.5 Money S3.....	90
5.2.6 HELIOS Orange	91
5.2.7 ABRA G4	92
5.2.8 Celkové vyhodnocení vybraných programů	93
ZÁVĚR.....	94
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	96
SEZNAM PŘÍLOH	101
PŘÍLOHA A – Přehled ekonomických programů a modulů.....	102
PŘÍLOHA B – Přehled ERP systémů a modulů	104
PŘÍLOHA C - Dotazník	106
PŘÍLOHA D – Výsledky dotazníku	110

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obr. 1: Uživatelé účetních informací.....	20
Obr. 2: Základní kritéria efektivnosti vedení účetnictví	25
Obr. 3: Symbolické schéma rozšířeného ERP.....	39
Obr. 4: ERP systémy ve velkých podnicích.....	61
Obr. 5: ERP systémy ve středně velkých podnicích	62
Obr. 6: ERP systémy v malých podnicích.....	62
Obr. 7: Rozčlenění respondentů.....	77
Obr. 8: Velikost podniků.....	78
Obr. 9: Odvětví.....	78
Obr. 10: Přehled programů, s kterými se respondenti setkali.....	79
Obr. 11: Přehled vyžadovaných modulů.....	80
Obr. 12: Používané programy.....	81
Obr. 13: Celková spokojenost respondentů s programem.....	82
Obr. 14: Doporučení programu ostatním respondentům.....	84
Obr. 15: Důležitost ceny programu.....	84

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Srovnání ekonomických programů z pohledu obsahových kritérií.....	57
Tab. 2: Srovnání ekonomických programů z pohledu systémových kritérií.....	58
Tab. 3: Srovnání ekonomických programů z pohledu obchodních kritérií.....	59
Tab. 4: Srovnání ERP systémů z pohledu obsahových kritérií.....	72
Tab. 5: Srovnání ERP systémů z pohledu systémových kritérií.....	73
Tab. 6: Srovnání ERP systémů z pohledu obchodních kritérií.....	75
Tab. 7: Hodnocení osmé otázky u programu Stereo a Winstrom.....	83
Tab. 8: Hodnocení programu SAP.....	86
Tab. 9: Hodnocení programu POHODA.....	87
Tab. 10: Hodnocení programu STEREO.....	88
Tab. 11: Hodnocení programu ÚČTO.....	89
Tab. 12: Hodnocení programu MONEY S3.....	90
Tab. 13: Hodnocení programu HELIOS ORANGE.....	91
Tab. 14: Hodnocení programu ABRA G4.....	92
Tab. 15: Celková úspěšnost vybraných ekonomických programů.....	93
Tab. 16: Celková úspěšnost vybraných ERP systémů.....	93
Tab. 17: Celková úspěšnost všech vybraných programů.....	93

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

ABC – Activity Based Costing

BI – Business Intelligence

CRM – Customer Relationship Management

CVIS – Centrum pro výzkum informačních systémů

DPH – Daň z přidané hodnoty

ELDP – Evidenční list důchodového pojištění

ERM – Employee Relationship Management

ERP – Enterprise Resource Planning

HW – Hardware

IAS – International Accounting Standards

IFRS – International Financial Reporting Standards

IS – Informační systém

PDM – Product Data Management

PLM – Product Lifecycle Management

QR – Quick Response

SCM – Supply Chain Management

SRM – Supplier Relationship Management

SW – Software

ÚIS – Účetní informační systém

US GAAP – United States Generally Accepted Accounting Principles

§ - paragraf

ÚVOD

V současné přetechizované době se prakticky žádná společnost neobejde bez účetního informačního systému. Moderní technologie a forma zaznamenávání účetních dat jsou podstatnými faktory, které mohou mít zásadní dopad na podnikatelskou činnost.

Účetnictví díky rozvoji informačních a komunikačních technologií zaznamenalo v posledních desetiletích podstatné změny. Dříve se prováděly účetní záznamy pomocí hliněných žetonů či provázků a dnes stačí párkrát kliknout myší. Soudobé informační systémy pro zpracovávání účetnictví nabízí obrovské množství různých funkcí a je opravdu obtížné vybrat si z pohledu podnikatelského subjektu ten nejvhodnější.

V diplomové práci na téma Výhody a omezení soudobých informačních systémů při zpracovávání účetních dat je popsáno, co všechno mohou tyto systémy nabídnout. Práce poskytuje přehled o stavu nabídky na trhu s účetními softwarovými produkty v České republice a analyzuje jejich výhody a omezení. Hlavním cílem této práce je nejen potvrzení osobního předpokladu nejpoužívanějších informačních systémů, ale také zjištění požadavků uživatelů na tyto systémy.

Informační systémy se rozdělují do dvou kategorií na ekonomické softwary a ERP systémy. V této práci každá kategorie obsahuje 10 produktů a ty jsou v jednotlivých pododdílech podrobně popsány. Produkty v kategorii ekonomických softwarů byly vybrány především podle celkového počtu instalací. Výběr ERP systému byl proveden na základě informací ze studie Centra pro výzkum informačních systémů. Všechny uvedené programy jsou v závěru kapitoly porovnány dle kritérií, které Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D. uvádí v publikaci Účetní informační systémy. Toto dílo bylo pro tuto diplomovou práci podstatným zdrojem.

Vzhledem k tomu, že práce se zabývá výhodami a omezeními jednotlivých systémů a každá účetní jednotka má na program zpracovávající účetní data odlišné nároky, bylo provedeno dotazníkové šetření. Cílem tohoto dotazníku bylo zjistit, jak jsou respondenti se svým programem spokojeni a co od něho vyžadují. V závěru této práce je podrobně vyhodnoceno sedm programů, které respondenti nejvíce používají.

1 PODSTATA ÚČETNICTVÍ

Základní funkcí účetnictví je poskytovat všem uživatelům spolehlivé informace o tom, jak je daná účetní jednotka ekonomicky zdatná. Vypovídá o majetkové a finanční situaci a o výsledku hospodaření za určité časové období.

Účetní jednotkou je každý subjekt, který vede účetnictví. Podle § 1 odst. 2 zákona o účetnictví se za účetní jednotku považují:

- a) „právnícké osoby, které mají sídlo na území České republiky,*
- b) zahraniční osoby, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,*
- c) organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu,*
- d) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,*
- e) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku.*
- f) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,*
- g) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity podle zvláštního právního předpisu, pokud alespoň jeden z účastníků tohoto sdružení je osobou uvedenou v písmenech a) až f) nebo h), nebo*
- h) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis.“¹*

Ostatní podnikatelé, kteří nejsou účetní jednotkou, vedou daňovou evidenci. Pokud ale neprokazují výdaje podle zákona o daních z příjmů, nemusí vést ani tuto evidenci a výdaje uplatňují procentní sazbou z dosažených příjmů.²

¹ Zákon o účetnictví [online] Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/cast1.aspx>.

² SEDLÁČEK, J. et al. *Základy finančního účetnictví*.

Podle věcného vymezení lze účetnictví rozdělit do tří oblastí: finanční účetnictví, daňové účetnictví a manažerské účetnictví.

- Finanční účetnictví

Finanční účetnictví tvoří základní rámec celého podnikového účetnictví. Je zaměřeno na získávání a poskytování ekonomických informací, které požadují především externí uživatelé. Poskytuje souhrnné informace o podniku jako celku – o majetku, zdrojích, ze kterých je podnik financován, celkových nákladech, výnosech, hospodářském výsledku a o peněžních prostředcích. Finanční účetnictví je završeno v účetní závěrce, kterou tvoří účetní výkazy a příloha k účetním výkazům. Účetní výkazy (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu) jsou periodické povahy, tedy jsou vyhotovovány a předkládány pravidelně za období roku, popř. čtvrtletí nebo měsíce. Informace získané v rámci finančního účetnictví jsou spolehlivější z hlediska jejich srovnatelnosti než informace získané z manažerského účetnictví. Přínosem pro interní uživatele je poskytnutí údajů, které jsou nutné k posouzení finančního zdraví podniku a upozorňuje na skrytá nebezpečí a vývojové tendence ve finanční situaci podniku.^{3, 4}

Finanční účetnictví podléhá národní, a pro podniky, které jsou registrovány na burzách cenných papírů, také nadnárodní regulaci. Regulace může být uskutečněna buď právní normou nebo účetními standardy nebo jejich kombinací. Když je účetnictví usměrňováno právní normou, je tato regulace nepružná a navíc je taková norma platná pouze jako národní. Při regulaci účetními standardy je účetní systém ovlivňován souborem přijatých účetních zásad, doporučení a praxí ověřených postupů. Za jejich tvorbu a aktualizaci je obvykle zodpovědný nevládní profesní orgán. V případě kombinace právní normy a účetních standardů je regulace rozložena mezi zákonnou úpravu a systém národních účetních standardů.⁵

³ SEDLÁČEK, J. et al. *Základy finančního účetnictví*.

⁴ LANDA, M. *Organizace účetních agend ve firmě*.

⁵ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Finanční účetnictví: poznámky k vybraným oblastem účetní teorie v podmínkách současné účetní regulace*.

- Manažerské účetnictví

Manažerské účetnictví, které se označuje také jako vnitropodnikové či nákladové účetnictví, se zabývá poskytováním ekonomických informací, které potřebuje vedení podniku pro rozhodování a kontrolu ekonomického vývoje. Jedná se především o sledování nákladů a výnosů a jejich struktury. Současně poskytuje některá data i pro finanční účetnictví, zejména pro účely ocenění dlouhodobého majetku a zásob vytvářených vlastní činností. Informace získané v manažerském účetnictví pomáhají předvídat vývoj a slouží k hodnocení správnosti dříve přijatých rozhodnutí. Zprávy či různé přehledy, které slouží pro vnitřní potřeby podniku, jsou vyhotovovány podle potřeby, tzn. v různých pravidelných časových intervalech nebo nepravidelně podle potřeb managementu. Regulace manažerského účetnictví je plně v kompetenci podnikatelských subjektů. To znamená, že vedení daného podniku má volnost při výběru metod a technik sledování vnitřních procesů.

Informace manažerského účetnictví nemohou být tak spolehlivé jako informace získané z finančního účetnictví, protože nevyjadřují jen danou skutečnost, ale i skutečnost upravenou určitým způsobem, např. odhadem. Manažerské účetnictví se orientuje na budoucnost a aktivně pomáhá dosahovat žádoucích výsledků podniku.^{6, 7, 8}

- Daňové účetnictví

Daňové účetnictví poskytuje orgánům státní správy podklady pro vyčíslení daně z příjmů a jiných daňových povinností. Vedení společnosti musí brát v úvahu veškeré daňové dopady při přijímání závažnějších rozhodnutí a snaží se o minimalizaci daňového zatížení. Podklady, které slouží pro výpočet základu daní, se získávají z finančního účetnictví.⁹

⁶ LANDA, M. *Organizace účetních agend ve firmě.*

⁷ SEDLÁČEK, J. et al. *Základy finančního účetnictví.*

⁸ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Finanční účetnictví: poznámky k vybraným oblastem účetní teorie v podmínkách současné účetní regulace.*

⁹ Tamtéž, s. 23.

1.1 Charakteristické rysy účetnictví

Hlavním úkolem účetnictví je zobrazit pravdivě a věrně hospodářské dění účetní jednotky, jeho reálnou majetkovou, finanční a důchodovou situaci. Zobrazování tohoto dění se vyznačuje následujícími charakteristickými rysy:

- Předmětem účetních záznamů jsou jednoznačně určené hospodářské jevy. Účetnictví tedy nezachycuje hospodářské operace, které nepředstavují stav a pohyb majetku a závazků (uzavření obchodní smlouvy).
- Hospodářské jevy se zaznamenávají za určité časové období.
- Zjišťuje se skutečný hospodářský výsledek, čímž může být zisk či ztráta a skutečný stav a pohyb majetku a závazků.
- Jednotlivé hospodářské jevy jsou zaznamenávané písemně, vždy na základě účetních dokladů.
- Hospodářské operace se evidují v peněžních jednotkách a v některých případech i v hmotných jednotkách.
- Hospodářské operace se zaznamenávají úplně, nepřetržitě a soustavně.
- Údaje v účetnictví musí být přesné, spolehlivé a průkazné.

Z uvedených charakteristik vyplývá, že účetnictví vytváří ucelenou soustavu záznamů v účetní jednotce a je nezastupitelné ve svých funkcích.¹⁰

1.2 Funkce účetnictví

Aby se splnily veškeré požadavky uživatelů účetních dat kladených na účetní informace, musí účetní systém plnit několik základních funkcí:

- Informační funkce, která je tou nejdůležitější, spočívá v poskytování informací interním i externím uživatelům o ekonomické situaci účetní jednotky. Externí uživatelé žádají informace o podniku jako celku pro svá rozhodnutí. Interní uživatelé

¹⁰ SEDLÁČEK, J. et al. *Základy finančního účetnictví*.

potřebují informace pro řízení a rozhodování na všech úrovních podnikové hierarchie. Tedy informace pro řízení podniku jako celku a informace pro vnitropodnikové řízení.

- Registrační (evidenční) funkce spočívá ve vedení soustavných zápisů o hospodářských jevech v podniku. Z pohledu finančního účetnictví lze sledovat pouze ty jevy, které lze vyjádřit hodnotově.
- Dokumentační funkce zde funguje jako důkazní prostředek. Účetnictví soustřeďuje minulé hospodářské dění účetní jednotky, vytváří paměťový systém, který je průkazným prostředkem při vedení sporů (např. při ochraně a uznání práv vyplývajících ze vztahů mezi věřiteli a dlužníky) a základem pro vyměření daňových povinností.
- Dispoziční funkce je účetnictvím plněna v podobě podkladů poskytovaných podnikatelům k řízení podniku. Na základě účetních informací vlastníci rozhodují o odměnách řídicích pracovníků.
- Kontrolní funkce představuje umožnění kontroly hospodaření podniku, stavu majetku i přezkoušení správnosti zaznamenaných údajů.

Funkce účetnictví se charakterizují jako aktivní nebo pasivní. **Aktivní funkce** jsou funkce analytické (podrobnější poznávání sledovaných údajů), funkce informační a funkce komunikační (účetnictví sděluje uživatelům informace potřebné pro jejich rozhodování). Aktivní funkce tedy umožňují účetní údaje využívat při řízení. Mezi **pasivní funkce** patří především funkce registrační a poznávací. Pasivní funkce vytváří podmínky pro využití a aplikaci poznávací, řídicí a kontrolní funkce, které mají charakter aktivních funkcí.

Tyto funkce v podstatě dokazují, že účetnictví se neorientuje pouze na minulost, ale uplatňuje se i jako zdroj informací k řešení úkolů, které souvisejí se stanovením budoucích cílů účetní jednotky.^{11,12}

.

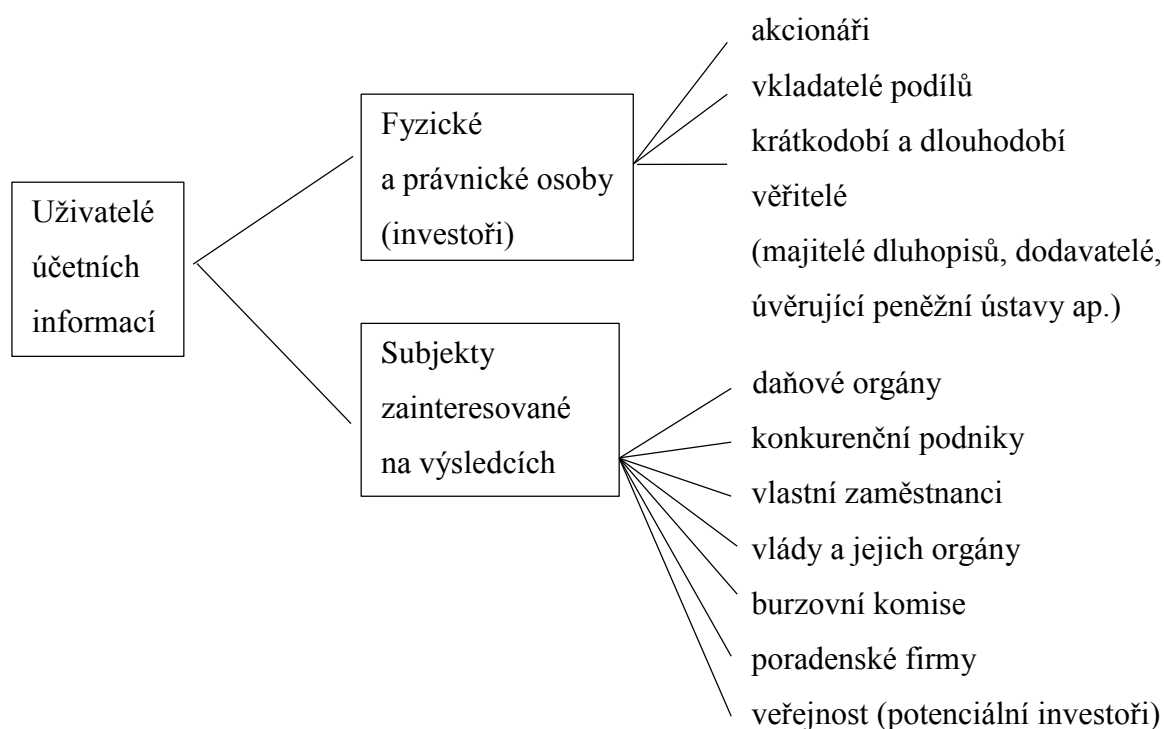
¹¹ SEDLÁČEK, J. et al. *Základy finančního účetnictví*.

¹² MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Finanční účetnictví: poznámky k vybraným oblastem účetní teorie v podmínkách současné účetní regulace*.

1.3 Uživatelé účetních dat

Každý uživatel má nějaké informační potřeby, které chce uspokojit. Účetnictví by mělo přinášet informace, které jsou *relevantní* (informace, které umožňují uživatelům ověřit správnost dříve přijatých rozhodnutí či usuzovat na budoucí vývoj), *objektivní* (neupřednostňují určitou skupinu uživatelů před jinou), *včasné* (informace přicházející v okamžiku potřeby), *srozumitelné* (informace by měly být logické, jednoduché a jasné) a *srovnatelné* (umožňuje posuzování ve vztahu k jiným účetním jednotkám).

Základním uživatelem účetních dat je samotná účetní jednotka. Vedle ní však informace využívá celá řada externích uživatelů, které lze klasifikovat jako na obrázku (viz obr. 1).¹³

Obr. 1: Uživatelé účetních informací

Zdroj: SEDLÁČEK, J., Základy finančního účetnictví, str. 21.

¹³ SEDLÁČEK, J. et al. *Základy finančního účetnictví*.

Existuje několik různých důvodů, proč se jednotlivé kategorie uživatelů zajímají o podnik.

- Vlastníci podniků sledují svůj ekonomický prospěch. Potřebují jak interní data, tak data získaná z účetních výkazů. Tyto informace jim pomáhají k rozhodnutím ohledně získávání finančních zdrojů, zajišťování optimální struktury majetku, alokace volných peněžních prostředků, rozdělování disponibilního zisku apod.
- Obchodní dodavatelé chtějí znát solventnost podniku. Zajímají se, zda je firma schopna hradit své závazky včas a v plné výši.
- Banky a jiní věřitelé se zajímají, zda je účetní jednotka schopna uspokojovat jejich finanční nároky. Ověřují, jestli bude podnik schopen splácet peněžní prostředky za stanovených podmínek. Prověřují tedy jeho finanční stav na základě údajů z účetnictví, zdali má odpovídající záruky za půjčky.
- Zaměstnanci zjišťují hospodářskou a finanční stabilitu podniku především kvůli jeho schopnosti uhrazovat jejich mzdové a platové nároky.
- Vláda a její orgány potřebují data, které se týkají řízení finanční a daňové politiky státu. To jsou informace pro sestavení národních účtů, výpočet statistických ukazatelů, kontrolování plnění daňové povinnosti, monitorování vládní politiky, aj. Státními orgány, které využívají účetní informace, jsou finanční úřady, zdravotní pojišťovny, správy sociálního zabezpečení a další.
- Odběratelé se zajímají o dlouhodobou prosperitu podniku. Jedná se především o zákazníky, kteří mají s podnikem dlouhodobé obchodní svazky a jsou na něm do jisté míry závislí.
- Potenciální investoři chtějí znát míru výnosnosti z jimi vložených prostředků, a jaká rizika jsou s uvažovanou investicí spojena. Jinými slovy potřebují informace pro rozhodnutí, zda mají do obchodní společnosti vložit své prostředky.
- Pro veřejnost představuje podnik nejen pracovní příležitosti, ale také udržení zaměstnanosti, rozvoj regionální ekonomiky ap. Z tohoto důvodu chce mít veřejnost k dispozici informace o prosperitě společnosti a jejích záměrech a vývojových trendech.^{14, 15, 16}

¹⁴ SEDLÁČEK, J. et al. *Základy finančního účetnictví*.

¹⁵ LANDA, M. *Organizace účetních agend ve firmě*.

¹⁶ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Finanční účetnictví: poznámky k vybraným oblastem účetní teorie v podmínkách současné účetní regulace*.

- Konkurenci jde o získání různých finančních ukazatelů, jako jsou například absolutní ukazatele (velikost ročních tržeb, zisk, hodnota zásob apod.), poměrové ukazatele (ukazatel rentability, aktivity, likvidity), trendy, solventnost aj. Jde jim tedy o získání srovnatelných údajů k posouzení vlastní výkonnosti a postavení na trhu.
- Burzovní makléři sledují v průběhu celého období finanční situaci jejich emitentů, aby byli při obchodování s cennými papíry úspěšní. Účetní informace jim mají pomoci při rozhodování v obchodech s cennými papíry a o skladbě portfolia.

Informace o účetní jednotce se uživatelům předkládají formou účetních výkazů, resp. v podobě vydávaných výročních zpráv o hospodaření podniku, které se povinně zveřejňují v obchodním rejstříku podle § 21a zákona o účetnictví. U podniků podléhajících auditu existuje povinnost zveřejnit i zprávu auditora, která může být součástí výroční zprávy.^{17, 18,}

19

¹⁷ SEDLÁČEK, J. et al. *Základy finančního účetnictví*.

¹⁸ LANDA, M. *Organizace účetních agend ve firmě*.

¹⁹ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Finanční účetnictví: poznámky k vybraným oblastem účetní teorie v podmínkách současné účetní regulace*.

2 ROZVOJ ÚČETNICTVÍ A JEHO ZAZNAMENÁVÁNÍ

2.1 Prvopočátky účetnictví^{20, 21}

Vznik účetnictví nelze přesně datovat, ale je všeobecně známo, že sahá až k počátkům lidské civilizace, kdy jednotlivé kmeny prováděly směnu svých produktů a o uskutečněním obchodu činily záznam zářezem do dřeva či zakreslením čáry na kámen. Civilizace, ve kterých lze vysledovat určitou více či méně primitivní formu vedení účetních záznamů, jsou např. chaldejsko-babylonská, asyřanská a sumerská, egyptská, čínská, řecká, latinská a civilizace Inků.

Po rozpadu Římského impéria, zhruba tisíc let po počátku letopočtu, dochází k značnému úpadku účetnictví. Pravděpodobně souvisel s poklesem znalosti písma a počítání a trval prakticky tisíc let. K velkému pokroku v účetnictví dochází opět až v 13. a 14. století v oblasti středomoří, a to hlavně na území dnešní Itálie. Dochází k rozvoji obchodu, bankovníctví, manufaktury a růstu firem. To vedlo k vynalezení důmyslnějšího a propracovanějšího systému účetnictví.

Další rozvoj přinesl vznik podvojného účetnictví. Začal se používat oboustranný formát účtů: levá strana debet – Má dáti, pravá strana kredit – Dal. V roce 1494 byla v italských Benátkách vydána první kniha pojednávající o podvojném účetnictví, která díky vynálezu knihtisku byla překládána, šířena a zdokonalována nejen po Itálii, ale i po mnoha zemích Evropy od 16. až do poloviny 19. století. Jejím autorem byl profesor matematiky, františkánský mnich Luca Pacioli, který ji publikoval pod názvem „*Summa de arithmetica, geometria, proportioni et proportionalita*“ (*Vše o aritmetice, geometrii, poměrech a úměrách*), jejíž jedenáctý oddíl nadepsaný *Tractatus XI. particularis de computis et scripturis* (*Osobitá rozprava o účtech a zápisech*) je prvním publikovaným popisem podvojného účetnictví. Lucca Pacioli nebyl vynálezcem této metody, ale je považován za prvního autora, který se pokusil tuto účtovací techniku, kterou viděl používat v Benátkách v obchodnickém prostředí, seřadit, systematizovat a popularizovat. Tato metoda se

²⁰ JANHUBA, M. *Základy teorie účetnictví*.

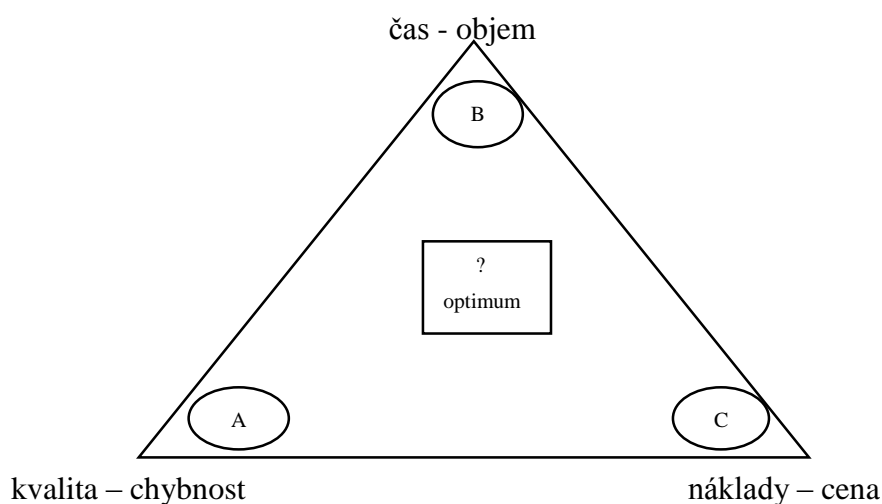
²¹ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes*.

v následujících cca 300 letech příliš nezměnila. Další rozvoj nových systémů účetnictví probíhal po celý novověk a přinesl vznik řady zlepšení a regionálních variant účetnictví.

V 18. století vytvořil britský průmyslník Josiah Wedgwood základy nákladového účetnictví. To mu umožnilo sledovat a rozpočítávat náklady na jednotlivé kroky průmyslové výroby. Tím se stal objevitelem pojmů jako režijní náklady, úspory z rozsahu a utopené náklady. Během 19. století se postupně vymezilo též finanční účetnictví, které je určené pro vlastníky kapitálu. Zdokonalovalo se tak, aby bylo možné srovnávat stav majetku a výsledku hospodaření v podniku. Proto byla vytvářena a sepisována všeobecně uznávaná pravidla účtování.

2.2 Vývoj techniky účetních záznamů

Konstrukce účetního modelu se vyvíjela po staletí (jakými postupy a co v účetnictví zachytit a vykázat) a stejně tak se vytvářela i technologie zpracování účetních informací. Hlavním hybatelem vývoje účetních forem a technik byla snaha o co nejefektivnější realizaci dané účetní soustavy v konkrétních podmínkách dané účetní jednotky. Lze konstatovat, že vývoj technologie zpracování účetních informací je procesem boje s kvalitou (chybovostí) účetnictví, časem potřebným na jeho zpracování a náklady na jeho vedení. Tento proces lze znázornit na obrázku č. 2.²²

Obr. 2: Základní kritéria efektivnosti vedení účetnictví

Zdroj: MEJZLÍK, L., Účetní informační systémy, s. 16.

Není možno při definování technologie vedení účetnictví upřednostňovat žádné ze tří uvedených kritérií, ale je nutné hledat vyvážené optimum všech hledisek. Při extrémní odchylce od tohoto optima směrem k vrcholu znázorňující kvalitu je účetnictví, které se vyznačuje přesností, ale za cenu dlouhé časové prodlevy na jeho zpracování, případně vysokých nákladů na jeho vedení. U vrcholu B se nachází účetnictví, které je zpracováno velmi rychle, ale za cenu chyb nebo vysokých nákladů. Ve třetím extrémním případě vzniká

²² MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví.*

účetnictví, které je velmi levné, nákladově nenáročné, ale za cenu dlouhé doby odezvy nebo snížené kvality.

Zároveň není možné splnit všechna uvedená kritéria. Tedy dosáhnout takových pracovních postupů při vedení účetnictví, které by zajišťovaly bezchybnost, rychlost při jeho zpracování a nulové náklady spojené s jeho vedením. Hledání optima je permanentním údělem všech účetních jednotek a míra úspěšnosti splnění tohoto cíle může hrát významnou roli v celkové ekonomické pozici podniku. Naopak v extrémních případech může až ohrožovat předpoklad trvání společnosti. Tyto extrémní situace byly prapříčinou revolučních změn ve formě a technice vedení účetnictví.²³

2.2.1 Přepisovací formy

Nejstarším výchozím modelem přepisovací formy byla stará italská forma s velmi triviálním systémem přepisu záznamů z memoriálu přes žurnál do hlavní knihy. Memoriál (pamětní kniha) byl zpracováván volně. Obsahoval detaily příslušné transakce, které zapisující uznal za vhodné zaznamenat. Uspořádání jednotlivých záznamů nebylo formálně upraveno. Z memoriálu se pak zápisy značně zjednodušeně a formalizovaně přepisovaly do žurnálu (obdoba deníku). A deníkové zápisy byly pak přepisovány podle zúčtovacích předpisů do hlavní knihy. Každý účet byl na samostatné stránce, a pokud byla celá popsána, docházelo k uzavření účtu a převodu zůstatku na novou stránku. Celá kniha se uzavírala, až když nezbylo místo pro další zápisy. Tato italská forma byla s určitými doplňujícími úpravami používána až do počátku 18. století. Postupem času vznikaly a rozšiřovaly se další přepisovací účetní formy. Mejzlík ²⁴ uvádí, že výchozí model staré italské formy byl postupně zdokonalován. Nejdříve byl memoriál nahrazen účetními doklady, které mohly efektivněji zaznamenávat údaje o uskutečněných transakcích, které byly nezbytné k jejich následnému zaúčtování. Memoriál navíc obsahoval řadu poznámek a informací, které byly v podstatě pro potřeby účetnictví zbytečné, protože nebyly nijak formalizovány a nebyly předmětem účetnictví. Veškeré účetní operace se tedy musely v memoriálu nejdříve vyhledat a pak se přepisovaly v časovém sledu do žurnálu. Při větším počtu transakcí byl tento postup neúnosný. Dalším zdokonalením byl vznik oddělených deníků pro jednotlivé stejnorodé

²³ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*.

²⁴ Tamtéž, s. 19.

skupiny transakcí. To umožnilo dělbu práce mezi účetní, kteří tak byly schopni vyhotovovat doklady a zapisovat je z časového hlediska do deníku paralelně. Vznik sborníku umožňoval agregaci položek deníku, které měly stejnou předkontaci. Tyto položky se následně zaúčtovaly z věcného hlediska do hlavní knihy jedním zápisem. Tato inovace se pokoušela snížit počet zápisů do hlavní knihy, což mělo za následek vyšší přehlednost a zrychlení účtování. S postupující dobou situaci zkomplikovala potřeba vedení analytické evidence, která představovala rozepisování transakce z účtu syntetického na analytické účty. Přibýlo tedy práce s přepisováním a také se zvýšil počet chyb při prepisech mezi účetními knihami, který ohrožoval základní principy vnitřní integrity účetnictví.^{25, 26}

2.2.2 Propisovací formy

Tento způsob zachycení účetních operací byl založen na relativně jednoduché úvaze: zápisy do jednotlivých účetních knih se v přepisovacích formách svým obsahem a formou zásadně neliší. Jednotlivé účetní operace byly tedy napsány pouze jednou a to přes propisovací, uhlový papír. Tento postup zvýšil rychlost provádění zápisů a navíc zanikla možnost, ve které by došlo při přepisování mezi účetními knihami k chybě. Nevýhodou ale bylo, že průpis se nemohl provádět do tradičních vázaných účetních knih, ale bylo nutno přejít na účetní knihy v podobě volných listů. To byl první krok k tomu, aby byly tyto zápisy prováděny mechanicky na psacím stroji.^{27, 28, 29}

2.2.3 Zavedení počítačové techniky

Využití počítačové techniky pro zpracování účetnictví způsobilo zásadní změny v informačním systému podniku. Nejen, že se celý proces zpracování výrazně zrychlil, ale také informace se staly aktuálnějšími a měly vyšší vypovídací hodnotu pro rozhodování. Z hlediska rozvoje počítačové techniky prošlo zpracování účetních dat několika fázemi vývoje:

²⁵ JANHUBA, M. *Základy teorie účetnictví*.

²⁶ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*.

²⁷ Tamtéž, s. 20.

²⁸ JANHUBA, M. *Základy teorie účetnictví*.

²⁹ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes*.

a) etapa mechanizace

Tato fáze byla započata v okamžiku, kdy fyzické vyhotovení zápisu do účetních knih nebylo provedeno ručně, ale prostřednictvím stroje. Jak uvádí Mejzlík „*tato možnost se poprvé otevřela změnou formy účetních knih ze skutečných vázaných knih na volné listy mající například podobu karet v kartotéce a prvním takovým strojem, který byl zapojen do procesu provádění účetních zápisů, byl v zásadě prostý mechanický psací stroj, který byl teprve později technicky upraven tak, aby lépe vyhovoval jeho využití pro potřeby vedení propisovacích formy účetnictví.*“³⁰ Jednalo se hlavně o zvětšení šířky válce, uzpůsobení odděleného vkládání tří listů spolu s uhlovým papírem, přidání mechanických počítadel, které počítaly a tiskly průběžné kumulativní součty na nastavitelných sloupcích zakládaných listů, atd. Tyto postupné úpravy vedly ke vzniku specializovaného mechanizačního prostředku pro vedení účetnictví – účtovacího stroje.

Omezujícím faktorem těchto strojů byla skutečnost, že provádění záznamů a jejich následné zpracování bylo ve své podstatě řízené a prováděno lidskou obsluhou. Tento faktor byl úzkým místem omezujícím průchodnost této účetní techniky. Další vývoj byl možný pouze tehdy, kdyby bylo možno převést účetní záznam do takové podoby, která by byla dále čitelná a zpracovatelná přímo strojem. První možností převodu byly děrné štítky. Jejich podstatou bylo zakódování údajů prostřednictvím strojově vysekávaných děr do karet, které měly rozměry pohlednice. Takto zakódovaná data pak bylo možno mechanicky, elektricky či opticky strojově číst a dále zpracovávat.³¹

b) etapa klasické automatizace

Jedná se o období velkých sálových počítačů, které byly značně rozměrné, takže musely být umístěny v klimatizovaných sálech. Jelikož bylo pořízení těchto počítačů finančně náročné, využívaly je především velké firmy. Menší firmy musely využívat pro zpracování účetnictví speciální podniky výpočetní techniky.

³⁰ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*, s. 21.

³¹ Tamtéž, s. 26.

Počítače první generace uměly řešit pouze úlohy se samostatnými vstupy, daty a výstupy. Výsledky takových úloh se pak vkládaly ručně jako vstupy do další úlohy. Po zavedení počítačů druhé generace, které měly větší paměť, se zpracovávání zjednodušilo. Počítače byly schopny při řešení úlohy importovat data ze souborů jiné agendy a odpadla tak nutnost ručního vkládání (např. při zpracování rozvahy si počítač uměl vyhledat potřebné údaje z oblasti materiálu na skladě a použít je ke svým účelům).

Zpracování se uskutečňovalo v dávkách, do kterých se shromáždily vstupní údaje. Výstupy měly formu objemných tiskových sestav. U těch nastával problém neaktuality, a tak často nebyly pro řízení využitelné. Postupně se zpracování zrychlilo, ale jeho průběh byl záležitostí programátorů.

Ve mzdové oblasti byly problémy s komplikovaností předpisů, a proto se výpočty prováděly pouze do úrovně hrubých mezd a následně se dopočítávaly ručně. Postupem času se automatizovaly i úlohy týkající se dlouhodobého majetku, zásob, pohledávek, závazků a fakturace.³²

c) etapa interaktivních systémů

Tato fáze souvisí s využíváním osobních počítačů a rozvojem počítačových sítí. V této době jsou postupně vyvíjeny malé osobní počítače, takže již není nutné využívat obrovské sály a klimatizované místnosti. Výpočetní technika se přesunula do kanceláří uživatelů, doba odezvy se zkrátila na sekundy a především odpadly mezičlánky, které byly dříve nezbytné. Ten, kdo zadává vstupní data, je také uživatelem výstupních informací. Základem informačního systému se stává integrita.³³

S rozvojem osobních počítačů dochází k lokální decentralizaci zpracování. Odbor účetnictví již disponuje potřebnou výpočetní technikou, která je využívána pro všechny dílčí agendy, k vedení účetních knih, zpracování účetní závěrky a jednotlivých účetních výkazů. Účetní doklady jsou po roztřídění a kontrole vkládány do počítače. Toto zpracování přináší několik podstatných výhod:

³² KŘÍŽOVÁ, Z., *Účetní systémy na PC*.

³³ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes*.

- vstupní data jsou zajišťována přímo pracovníky agendy a ti zajišťují správnost dat i případné provedení oprav,
- účetní přebírají plnou odpovědnost za celý průběh zpracování a to přináší větší důraz na kvalitu účetních dat i na správný postup při zpracovávání,
- ostatní pracovníci nezasahují do oblasti účetní agendy,
- analytické třídění účetních informací se zlepšuje,
- účetní doklady jsou v elektronické formě a to zjednodušuje jejich oběh.³⁴

V dnešní době vede většina účetních jednotek účetnictví s podporou počítače a to sebou přineslo několik významných změn. Po dobu vývojové etapy forem a technik vedení účetnictví byla povinnost vést účetnictví splněna až okamžikem vyhotovení účetních knih a na ně navazujících výstupů. Za účetnictví byly považovány pouze účetní knihy v tištěné podobě. V současné době je umožněno vést účetnictví na počítači s tím, že výstupy nemusí být tištěny, ale systém je musí být schopen vytisknout „na požádání“.

Další změnou byla změněná náplň práce účetního. V tradičních formách a technikách vedení účetnictví patřily mezi hlavní kvalifikační předpoklady přesnost v počítání, pečlivost při psaní apod. Jeho hlavní pracovní náplní bylo provádění účetních zápisů do účetních knih, jejich následná kontrola a případné hledání a oprava chyb. Automatizace mění jak náplň práce, tak i nároky na kvalifikace účetního. Těžištěm práce účetního se stala definice algoritmů a nastavování parametrů určujících zpracování účetnictví, dále zajišťování přípravy a vstupu údajů z účetních dokladů a využití údajů poskytovaných účetnictvím.

Mění se i podoba účetních knih. Už nemusí mít podobu vázaných knih či volných listů a navíc nemusí být v tištěné podobě. Mohou mít podobu záznamu na magnetických nosičích dat, či přímo v paměti počítače.

Dále se mění tradiční funkce účetních knih. Deník seříděný podle jednotlivých účtů je hlavní knihou, obratová předvaha v položkovém členění a seříděná podle data operace je deníkem a hlavní kniha tříděná podle účtů, ale agregovaná vždy součtem za účet, je vlastně obratovou předvahou. Účetní knihy tedy nepředstavují fyzicky jiné účetní zápisy, ale pouze jiný pohled.

³⁴ KRÍŽOVÁ, Z. *Účetní systémy na PC*.

Nový přístup k průkaznosti a auditu je další změnou. Průkaznost účetnictví již není dána účetním dokladem, ale algoritmem, který zápisy zajišťuje. Údaje o transakcích mohou být snímány prostřednictvím technického zařízení (čtečka čárového kódu, automatické váhy, fotobuňky apod.) a účetní doklad nemusí vůbec vzniknout nebo vzniká až následovně po zaúčtování jako opis dat, které již byly zaúčtovány. Průkaznost takto provedených účetních zápisů je dána kvalitou algoritmu. Podstatou auditu počítačem vedeného účetnictví je identifikace kontrol zabudovaných ve všech úrovních a oblastech zpracování účetnictví a ověření jejich spolehlivosti. Pokud je v systému dostatečné množství kvalitních a reálně funkčních kontrol není nutno kontrolovat individuálně věcnou správnost jednotlivých zpracovávaných údajů, protože správně fungující systém nemůže produkovat chybné výstupy.

Vývoj automatizace účetnictví prošel přes různé stupně integrace až ke vzniku celistvého podnikového informačního systému. Po odstranění problému s kompatibilitou datových formátů a právních problémů zabezpečení průkaznosti předávaných dat, došlo i k integraci informačních systémů mezi podniky navzájem. Automatizace ale přináší i rizika, která se v tradičních formách a technikách vedení účetnictví nevyskytovala. Jde zejména o riziko správnosti a spolehlivosti algoritmů, které určují způsob provádění účetních zápisů a rizika vyplývající z jejich nesprávné parametrizace. Dále vzniklo riziko ztráty integrity účetních údajů uložených v databázích počítačových systémů a zejména pak rizika zničení, poškození či ztráty účetních dat, jejich nečitelnosti, ztráty přístupu k nim či naopak problematika neautorizovaného přístupu.^{35, 36}

³⁵ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví.*

³⁶ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes.*

3 INFORMAČNÍ SYSTÉMY

V současnosti je pro každý podnik velmi důležité, aby si úspěšným působením v konkurenčním prostředí splnil své hlavní cíle. Každý podnikatelský subjekt hledá způsob, jakým by mohl významně zefektivnit podnikové procesy tak, aby bylo možné snížit náklady při zachování kvality svých výrobků a služeb. Jako jedna z mnoha možností potenciální redukce nákladů a získání konkurenční výhody je implementace podnikového informačního systému. Podnik ale nemůže spoléhat pouze na daný informační systém a věřit, že díky jeho implementaci bude automaticky úspěšný. Pokud v podniku nefungují jednotlivé klíčové procesy či řízení, žádný informační systém nezajistí jeho úspěšnost. Začlenění systému je velmi nákladné a proto je nutné zvážit, zda je nezbytné systém implementovat. Pokud ano, musí podnik vybrat optimální systém, který bude efektivním nástrojem v konkurenčním boji.³⁷

Pospíšilová, Mejzlík a Velechovská definují informační systém (IS): „jako účelové uspořádání vztahů mezi lidmi, zdroji dat, procedurami jejich zpracování, a to včetně jejich technologických prostředků. Ty zajišťují sběr, přenos, uchování, transformaci, aktualizace a poskytování dat pro jejich informační využití mezi lidmi.“³⁸

IS a jeho části jsou s okolím podniku spojeny mnoha důležitými vazbami a z toho plyne, že informační systém má charakter otevřeného systému. Základní úlohu IS představuje zabezpečení srozumitelné komunikace mezi jednotlivými složkami a zajištění informací se zpětnou vazbou, a to jak z interního, tak i z externího prostředí podniku.³⁹

Strukturu tradičního IS, které vycházelo z mechanického spojení jednotlivých historicky vzniklých dílčích oblastí zpracování informací v podniku, tvořily jednotlivé subsystémy (např. operativní evidence, účetnictví, kalkulace, rozpočetnictví, atd.). Takto koncipovaný informační systém nejen opomíjel řadu složek (např. oblast personalistiky, projednávání obchodních případů, apod.), ale také byl oddělen od okolí podniku. Tato koncepce

³⁷ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes.*

³⁸ POSPÍŠILOVÁ, M., L. MEJZLÍK a L. VELECHOVSKÁ. *Počítačem integrované řízení podniku*, s. 9.

³⁹ Tamtéž, s. 9.

neodpovídá současným potřebám racionálního řízení. Navíc nevyužívá možnosti dnešní úrovně informačních a komunikačních technologií.⁴⁰

Informační systém má za úkol začlenit vybrané podnikové funkce do celé podnikové struktury tak, aby pokryl veškeré informační potřeby jednotlivých dílčích oddělení do jediného softwarového produktu. Ten představuje spojovací článek, kterým bude jedna společná databáze představující základní pilíř pro daný informační systém. Díky jediné informační databázi dochází k odstranění duplikací daných záznamů, což má za následek zefektivnění veškerých podnikových procesů.⁴¹

3.1 Enterprise Resource Planning – ERP

ERP systémy jsou integrační softwarové systémy. Ideální je použít jeden organizační informační systém pro všechny samostatné organizační funkce v kombinaci s běžnou databází. ERP systémy se začaly objevovat koncem sedmdesátých a začátkem osmdesátých let minulého století, kdy počítače začaly být používány na podporu plánování výroby. Logistické koncepce řízení "material requirements planning" se měly stát základem ERP systémů.⁴²

Systémy ERP představují rozsáhlé softwarové produkty integrující podstatné podnikové činnosti, které umožňují řízení podnikových dat. ERP systémy pomáhají podnikům v oblasti dodavatelského řetězce, skladového hospodářství, plánování výroby, účetnictví, řízení lidských zdrojů apod. Definice pojmu ERP je více a je tedy někdy obtížné určit, co ještě je a co již není ERP. Tento termín totiž není jasně a jednotně ohraničený a mnohdy je používán v jiném slova smyslu.^{43, 44}

V podniku ERP zahrnují zejména tyto činnosti, které souvisejí se správou kmenových dat (především všech položek, technologických postupů, dodavatelů, zákazníků, skladových míst, apod.), s dlouhodobým, střednědobým i krátkodobým plánováním zdrojů, které jsou

⁴⁰ POSPÍŠILOVÁ, M., L. MEJZLÍK a L. VELECHOVSKÁ. *Počítačem integrované řízení podniku*.

⁴¹ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes*.

⁴² ERP use: exclusive or complemented? – ProQuest. *ProQuest*. [online]. [vid. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/234907053/abstract/4F32A0B588044213PQ/6?accountid=17116/>

⁴³ BASL, J. a R. BLAŽÍČEK. *Podnikové informační systémy*.

⁴⁴ POSPÍŠILOVÁ, M., L. MEJZLÍK a L. VELECHOVSKÁ. *Počítačem integrované řízení podniku*.

potřebné pro realizaci obchodních zakázek, s řízením realizace těchto zakázek z hlediska dodržování termínů, s plánováním a sledováním nákladů a se zpracováním výsledků do finančního účetnictví a controllingu.^{45, 46}

Z toho vyplývá, že ERP pokrývají zejména dvě hlavní funkční oblasti. Jednou z nich je logistika, která zahrnuje výše uvedený nákup, skladování, výrobu, prodej a zejména plánování zdrojů. Druhou oblastí jsou finance. Do těch spadá finanční, nákladové a investiční účetnictví a dále podnikový controlling.⁴⁷

3.1.1 Logistika

Cyklus logistiky zahrnuje obvykle zpracování posloupnosti následujících úloh:

- přijetí zakázky,
- vytvoření objednávky, která obsahuje termínové a cenové specifikace,
- plánování potřebné materiálové zásoby a ostatních nakupovaných komponentů (polotovarů, speciálních přípravků apod.),
- objednání a nákup zboží a služeb od dodavatelů,
- zajištění skladovacích prostor a řízení zásob včetně správy obalů, kontejnerů a nebezpečných odpadů,
- plánování výrobních kapacit,
- řízení realizace výrobní zakázky,
- expedice hotových výrobků,
- archivace zakázek a souvisejících dat.

Pro distribuční a výrobní podniky je zásadní schopnost ERP podporovat procesy logistického řetězce od odbytu přes nákup až po výrobu. Logistické procesy se spojují do komplexního jednotného organizačního celku, který zjednodušuje a urychluje provádění

⁴⁵ BASL, J. a R. BLAŽÍČEK. *Podnikové informační systémy*.

⁴⁶ POSPÍŠILOVÁ, M., L. MEJZLÍK a L. VELECHOVSKÁ. *Počítačem integrované řízení podniku*.

⁴⁷ BASL, J. a R. BLAŽÍČEK. *Podnikové informační systémy*.

operativních činností. Navíc zlepšuje tok informací a na základě konzistentních dat usnadňuje tržní rozhodování v oblasti plánování a dispozic.^{48, 49}

3.1.2 Finance

Ve finančním účetnictví je základem vedení všech finančních operací podniku, které zahrnuje zejména vedení hlavní účetní knihy, saldokonta dodavatelů a odběratelů, správu dlouhodobého majetku a finanční konsolidaci. Celkovým rozsahem je:

- Finanční účetnictví, které zahrnuje hlavní knihu, pohledávky, závazky, pokladnu a elektronický bankovní styk.
- Nákladové účetnictví, jehož obsahem je účetnictví nákladových středisek, účetnictví ziskových středisek, nákladové účetnictví zakázek a projektů, zúčtování výkonů, procesní řízení, podpora ABC (Activity Based Costing).
- Controlling představující kontinuální a aktuální řízení nákladů, výnosů, zdrojů a termínů.
- Správa a účtování dlouhodobého majetku, plánování a sledování nedokončených investic a investičních akcí.
- Řízení hotovosti, likvidity, cash flow, finanční plánování a rozpočty, řízení rizik, peněžní obchody, měnové transakce a cenné papíry.
- Výpočet a účtování mezd.
- Výkaznictví dle účetních norem.
- Účtování v cizích měnách a kurzové rozdíly.

V účetnictví jsou podkladem data z jednotlivých účetních dokladů a po jejich zaúčtování je možno si prohlédnout údaje příslušných účtů (obraty a stavy na účtech). Navíc lze provést vyhodnocení rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

U ekonomických IS pro malé a střední podniky se obvykle ještě v nabídce objevují moduly, jako jsou knihy jízd, propojení na MS Office, propojení na internetový obchod, homebanking apod.

⁴⁸ Tamtéž, s. 69.

⁴⁹ POSPÍŠILOVÁ, M., L. MEJZLÍK a L. VELECHOVSKÁ. *Počítačem integrované řízení podniku*.

Při orientaci v nabídce produktů na trhu je, zejména u menších podnikových IS, málo zřetelná hranice mezi ERP a pouze ekonomickým informačním systémem.⁵⁰

3.1.3 Personalistika

Třetí důležitou oblastí v ERP je personalistika (resp. lidské zdroje – Human Resources). Spočívá ve zpracování informací použitelných pro získání, optimální naplánování a využívání pracovníků. V této oblasti jsou zahrnuty předpovědi budoucích požadavků na množství a kvalifikaci pracovníků, identifikace profilu zaměstnance a podpory nalézání a najímání nových pracovních sil. Základem funkčnosti je správa kmenových dat o zaměstnancích a plánování personálního rozvoje.

Tato oblast je specifická tím, že vyžaduje přísně definovaný přístup k důvěrným personálním informacím, které musí být navíc dlouhodobě uchovávány. Doba archivace může dosahovat až desítky let, např. z důvodů poskytnutí informací o odpracovaných rocích pro účely stanovení dávek sociálního zabezpečení.⁵¹

Nasazením ERP dochází ke zvýšení kvality, přesnosti, včasnosti a dostupnosti informací, k vyšší efektivnosti informačního systému, ke zkrácení doby mezi jednotlivými úkoly, k odhalení úzkých míst a skrytých rezerv, k vyšší úrovni vnitřního kontrolního systému, a k celkovým ekonomickým přínosům, jako je úspora nákladů a zvýšení výnosů.

Dle statistik jsou hlavní cíle firem dosaženy díky implementaci ERP systému. Ke snížení nákladů na logistiku dochází zhruba z 50 % již v prvním roce po implementaci ERP systémů. Firemní cíle v oblasti zvýšení výnosů jsou dosaženy z 50 % do 4 let po implementaci ERP systému. Dalším častým důvodem implementace systémů bývá snaha o standardizaci podnikových procesů. Koupě ERP totiž nepřináší jen programový produkt, ale i know how, které bylo do daného softwarového řešení vloženo.⁵²

⁵⁰ BASL, J. a R. BLAŽÍČEK. *Podnikové informační systémy*.

⁵¹ Tamtéž, s. 72.

⁵² MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*.

3.1.4 Podmínky implementace ERP systému

Nabídka ERP systému je velmi široká, prostředí je vysoce konkurenční a stále ještě dochází k významným změnám na trhu. Zejména pro malé a střední podniky není výběr ERP systému jednoduchou záležitostí. V případě podcenění problémů, které s implementací souvisí, může dojít ke komplikacím, které mnohonásobně převýší cenu ERP systému. Je proto nezbytné věnovat výběru a implementaci systému velkou pozornost.

Největší vliv na úspěšnost implementace ERP systémů mají samy podniky a to zejména znalostí sama sebe, definováním očekávaných cílů a vlastní připraveností a schopností provést nezbytné změny. Při výběru systému je nezbytné posoudit řadu kritérií a parametrů. Ty jsou vždy individuálně závislé na konkrétní firmě. Mezi hlavní kritéria se řadí velikost, organizační struktura a předmět činnosti dané firmy. Dále předpokládaný rozvoj firmy v budoucnosti, požadavky na funkce systému, strategie a cíle firmy, požadavky na technologické vlastnosti použitého SW a HW apod. Vždy se jedná o relativně komplikovaný a multikriteriální výběr.⁵³

3.1.5 Rizikové oblasti implementace ERP systému

Vedení podniku nemá mnohdy jasno v tom, jaké mohou být hlavní přínosy implementace nového systému a jaké jsou jeho meze, jak má vypadat cílové řešení a co je nezbytné pro jeho dosažení. Jedná se tedy o absenci jasných a detailních cílů implementace. Dalším rizikem jsou nenaplněná očekávání uživatele. Mohla být buď špatně definována, nebo byla od počátku nesplnitelná. Někdy se na vzniku nesplnitelných očekávání, bohužel, podílí i dodavatelé systému. Příčinou jsou většinou marketingové informace a ujišťování zákazníků o prakticky neomezených možnostech systému.⁵⁴

Také nedostatečně definovaný projektový tým a absence formálních prostředků má za důsledek neúspěch při implementaci. Té se totiž většinou účastní tři nebo i více stran, což vyžaduje jasné a vyvážené definování členů týmu a použití adekvátních prostředků pro řízení projektu implementace.⁵⁵

⁵³ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*.

⁵⁴ Tamtéž, s. 107.

⁵⁵ Tamtéž, s. 108.

Vedení firem má často představu, že zavedení systému je čistě záležitostí dodavatele, který je povinen za peníze systém implementovat bez součinnosti uživatele, někdy dokonce pro vůli některých jeho zaměstnanců. Kvalifikace pracovníků uživatele ERP systému je pro úspěch klíčová, a proto by se neměla podceňovat vlastní úloha uživatele v procesu zavedení informačního systému.

Důležitá je také ochota uživatele změnit své vlastní podnikové procesy a ne jen měnit nastavení implementovaného SW. Významným přínosem zavedení ERP systému je právě standardizace podnikových procesů, a proto je nezbytné najít vyvážené optimum mezi přizpůsobením softwaru a změnami na straně uživatele.

Rizikem je samozřejmě také migrace dat z původního systému uživatele do nově implementovaného ERP systému. Některá stávající data mohou být převzata, avšak většina jich vyžaduje restrukturalizaci a doplnění údajů. Při takovém převádění dat je nutno zachovat jistotu integrity převáděných dat.

Následně je také důležitá podpora uživatele dodavatelem a implementátorem včetně update a upgrade dodaného systému. Nejdůležitější je se spoléhat na dobré jméno, serióznost a kvalifikace dodavatelské firmy a implementátora.⁵⁶

3.2 ERP II

Podnětem k novému označení ERP systémů byl rozvoj progresivních metod řízení, informačních a komunikačních technologií, jejich aplikace zejména v oblasti elektronického obchodování, ve styku podniku s jeho dodavateli, obchodními partnery a zákazníky. ERP II je systém, který zahrnuje elektronické obchodování v širším slova smyslu, a to na bázi tzv. collaborative commerce. To znamená, že se nejedná pouze o elektronický obchod v oblasti prodeje a nákupu, ale o zcela nový přístup k podnikání. Vzájemně se propojují procesy podniků, dochází k širokému rozsahu výměny důležitých informací za účelem nejen

⁵⁶ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví.*

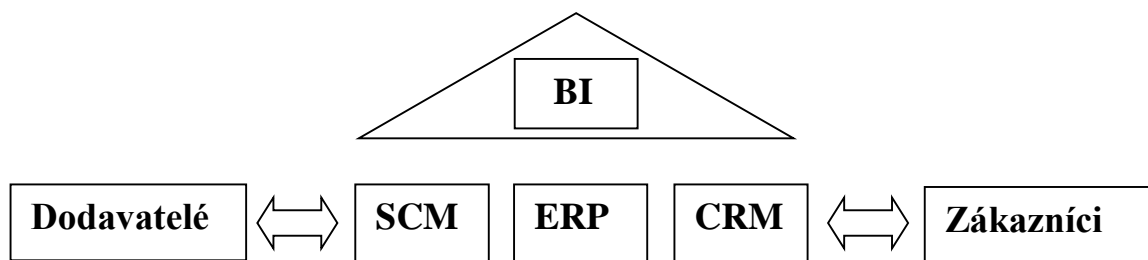
obchodních činností, ale také širší spolupráce na různých projektech. Systém ERP II představuje zcela novou filozofii podnikání, která je důsledně zaměřená na strategii.⁵⁷

Tři hlavní oblasti rozšířeného ERP:

- SCM (Supply Chain Management) – řízení dodavatelského řetězce,
- CRM (Customer Relationship Management) – řízení vztahu se zákazníkem,
- BI (Business Intelligence) – manažerský informační systém.

Toto členění, které představuje hlavní kategorie podnikových aplikací, je přijímáno nejen u nás, ale také mezinárodně. Lze se s ním setkat na jedné z nejvýznamnějších výstav v oblasti produktů podnikové informatiky - veletrh CEBIT.⁵⁸

Vzájemný vztah stěžejních aplikací ERP II lze znázornit jako schéma v obrázku číslo 3.

Obr. 3: Symbolické schéma rozšířeného ERP

Zdroj: BASL, J. a R. BLAŽÍČEK. Podnikové informační systémy, str. 88.

Vzhledem k tomu, že se SW dodavatelé ve svých produktech odlišují, lze tak jako v případě ERP, tak i v rámci ERP II nalézt různé rozšiřující aplikace zaměřené na další funkcionalitu.

Příkladem jsou:

- PDM (Product Data Management) – spravuje data, které se vztahují k výrobku,
- PLM (Product Lifecycle Management) – řídí průběh celého životního cyklu výrobku,
- SRM (Supplier Relationship Management) – řídí vztah s dodavateli, představuje, analogii přístupu aplikovaného v řízení vztahu se zákazníkem (CRM) nebo
- ERM (Employee Relationship Management) – řídí vztah se zaměstnanci.

⁵⁷ POSPÍŠILOVÁ, M., L. MEJZLÍK a L. VELECHOVSKÁ. *Počítačem integrované řízení podniku*.

⁵⁸ BASL, J. a R. BLAŽÍČEK. *Podnikové informační systémy*.

3.3 Účetní informační systémy

Účetní informační systémy (ÚIS) stojí na křižovatce dvou disciplín. První z nich je účetnictví a tou druhou je informační systém. A tak je studie účetních informačních systémů často posuzována jako studie počítačových účetních systémů. Protože ale nelze definovat ÚIS pomocí jeho velikosti, je lepší vyjádřit „co dělá“. Simkin, Rose a Norman definují účetní informační systém jako: „*a collection of data and processing procedures that creates needed information for its users.*“ (soubor dat a zpracování postupů, které vytváří potřebné informace pro jeho uživatele).⁵⁹

ÚIS je z pohledu finančního účetnictví specializovaným subsystémem informačního systému, který je složen z účetních a auditorských principů, technologie, komunikace, rozhodování managementu, vývoje a provozu systému, zpracování událostí, obchodní činnosti, vykazování, kontroly a databází.⁶⁰

Účetní informační systém může být buď velmi jednoduchý manuální systém, který je založený pouze na tužce a papíru, nebo velmi složitý systém využívající ty nejmodernější počítače a informační technologie. Samozřejmě jsou účetní informační systémy, které se řadí mezi tyto dva extrémy. Postup je ale stejný, bez ohledu na zvolený přístup. Uživatelé ÚIS musí stále shromažďovat, zadávat, zpracovávat, uchovávat a spravovat data a informace.

Účetní informační systém má obecně šest součástí. Tou první jsou lidé, kteří pracují se systémem a provádějí nejrůznější úlohy. Další jsou postupy a instrukce související se shromažďováním, zpracováním a uchováváním dat o činnosti podniku. Třetí část představují údaje o podniku a jeho podnikových procesech. Software pro zpracování podnikových dat je čtvrtou součástí. Další je infrastruktura informačních technologií zahrnující počítače, periferní zařízení a síťová komunikační zařízení, které slouží pro sběr, ukládání, zpracování a přenos dat. Poslední součástí je vnitřní kontrola a bezpečnostní opatření, která chrání data v ÚIS.⁶¹

Pomocí těchto komponentů splňuje účetní informační systém tři důležité podnikové funkce. Tou první je shromažďování a uchovávání údajů o činnostech, zdrojích a zaměstnancích.

⁵⁹ SIMKIN, M. G., J. M. ROSE and C. S. NORMAN. *Core Concepts of Accounting Information Systems*. s. 5.

⁶⁰ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes*.

⁶¹ ROMNEY, M. B. and P. J. STEINBART. *Accounting information systems*.

Další představuje transformace dat na informace, které jsou užitečné pro rozhodování (díky těmto informacím management může plánovat, vykonávat, kontrolovat a vyhodnocovat činnosti zdroje a zaměstnance). Poslední funkcí je poskytování přiměřené kontroly, za účelem zaručení správných a spolehlivých údajů, které jsou navíc vždy k dispozici v případě potřeby.⁶²

3.3.1 Účetní software

Účetní software umí zpracovávat všechny typy účetních transakcí. Vytváří je v jednotlivých modulech a zajišťuje propojení mezi nimi. Základem systému je modul hlavní kniha, který obsahuje účtový rozvrh. Tento modul je aktualizován periodicky nebo v reálném čase. Jinými moduly jsou například účetní pohledávky, závazky, zásoby a mzdy. V závislosti na propracovanosti účetního softwaru může systém obsahovat i další moduly jako rozpočty, nákup, fakturace a hmotný majetek.⁶³

Účetní software pro malé podniky

V malém podniku (10 – 50 zaměstnanců; obrat nebo celková bilance do 10 mil. EUR)⁶⁴ se obvykle vlastníci nejvíce zajímají o jejich peněžní toky a zjišťují, zda je podnik dostatečně ziskový. Na tuto skutečnost se zaměřují programové balíčky pro drobné podnikatele, které jsou dostupné za poměrně nízkou cenu. Navíc i ten nejzákladnější program obsahuje hlavní knihu, účtový rozvrh, pohledávky a závazky. A tyto modely dokážou vytvořit mnoho druhů účetních výkazů, zprávy o rozpočtu či sloupcové a výsečové grafy. Rozhodujícím faktorem jsou pak také příjmy a počet účetních operací za měsíc.

Jelikož existuje mnoho nízkonákladových účetních softwarů a jsou snadno dostupné, lze předpokládat, že každá malá firma má takový účetní program. I když je ale takový software levný, jeho změna s sebou přináší problémy. Vlastníci i zaměstnanci se musí s novým programem naučit a navíc vzniká překážka při převodu dat z původního systému do nového. Pokud se tedy podnik rozrůstá a předpokládá se tak budoucí potřeba nového propracovanějšího systému, náklady může ušetřit takový software, který poskytuje možnost

⁶² Tamtéž, s. 29.

⁶³ SIMKIN, M. G., J. M. ROSE, C. S. NORMAN. *Core Concepts of Accounting Information Systems*.

⁶⁴ Uplatňování definice malého a středního podniku (MSP). *BusinessInfo.cz*. [online]. [vid. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/uplatnovani-nove-definice-maleho-a-3760.html>.

přechodu na vyšší verzi s automatickým převodem dat. Z toho vyplývá, že výše uvedený předpoklad nemusí platit.⁶⁵

Účetní software pro střední a velké podniky

Pro střední (do 250 zaměstnanců; obrat do 50 mil. EUR) a velké (nad 250 zaměstnanců) podniky jsou vhodné softwarové balíčky, které mají rozšířenou nabídku funkcí. Mnoho větších společností podniká v mezinárodním měřítku a potřebují software, který například zpracovává transakce v cizích měnách. Většina softwarových balíčků střední třídy nemá s tímto zpracováváním problém a navíc zvládá i neúčetní funkce. Nabízí mnoho modulů a rozhraní a dodavatelé těchto produktů umožňují zákazníkům vybrat si z celé řady možností nasazení. Software může být přístupný na stolním počítači či například prostřednictvím webového prohlížeče. V některých případech také dodavatelé nabízejí tzv. hostované řešení, tedy „pronájem“ místo koupě. Toto řešení má tři výhody. Zpracování je snadno rozšiřitelné, pronajímatel provádí údržbu, zálohování a aktualizaci softwaru, programy a data jsou přístupná odkudkoliv a kdykoliv.⁶⁶

Specializovaný informační účetní systém

Existují tisíce dodavatelů účetních systémů, které jsou speciálně navrženy pro určitou část průmyslu. Některými příklady mohou být zubní ordinace či jazykové školy. Mnoho vývojářů účetních systémů nabízí přídavné moduly, které firmy mohou použít ke zpracování speciálních informací. Například hotelnictví vyžaduje software, který zahrnuje funkce pro správu majetku, rezervační systémy, prodej a marketing, spravování událostí, objednávání jídla atd.⁶⁷

⁶⁵ SIMKIN, M. G., J. M. ROSE, C. S. NORMAN. *Core Concepts of Accounting Information Systems*.

⁶⁶ Tamtéž, s. 485.

⁶⁷ Tamtéž, s. 485 – 486.

3.3.2 Faktory ovlivňující výběr účetního systému

Do doby použití programů pro vedení účetnictví určovala účetní jednotka způsob vyhotovování dokladů, jejich zapisování do účetních knih a následné vyhotovování výstupních informací. S nástupem výpočetní techniky přebírá podstatnou část těchto úkonů programové vybavení počítače. Postup vedení účetnictví je tedy z podstatné části určen algoritmem konkrétního účetního systému a kvalitou nasazení jeho parametrů. Pořízení vhodného účetního softwaru a jeho kvalitní implementace je jediná cesta, jak může podnik ovlivnit způsob a efektivnost zaznamenávání účetních operací. Každá účetní jednotka má na účetní program jiné požadavky a ty by si měla předem stanovit.⁶⁸

Zásadním kritériem je skutečnost, zda podnikatelský subjekt vede účetnictví, daňovou evidenci nebo uplatňuje výdaje dle § 7 odst. 7 zákona o daních z příjmů.⁶⁹

Kritéria vhodného účetního programu lze podle Mejzlíka⁷⁰ rozčlenit do tří oblastí na obsahová, systémová a obchodní.

- Obsahová kritéria

Jsou rozhodující pro schopnost programu plnit funkce, které daný podnik potřebuje s ohledem na jeho velikost, organizační strukturu, předmět činnosti a požadavky na zpracování dat.

- Systémová kritéria

Každý program má jiné požadavky na technické vybavení počítače. Důležitým parametrem je také kvalita funkcí zabezpečujících ochranu a bezpečnost dat a údržbu programu.

- Obchodní kritéria

Splnění těchto kritérií zajišťuje podniku efektivnost prostředků vynaložených na nákup účetního programu, budoucí bezpečnost této investice, úroveň poskytovaných záruk atd.

Z tohoto rozdělení vyplývá, že faktorů ovlivňujících výběr optimálního účetního softwaru je celá řada. Vybrat lze jen některé, z pohledu podnikatelského subjektu se bude jednat převážně:

⁶⁸ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví.*

⁶⁹ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes.*

⁷⁰ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*

Obor podnikatelské činnosti

Tento faktor je jedním ze zásadních pro výběr vhodného účetního softwaru. Od povahy podnikání se odvíjí volba programu a závisí, zda daný subjekt podniká v primárním, sekundárním, terciálním či kvartérním sektoru. Například jestliže se jedná o účetní jednotku, která se zabývá zahraničním obchodem, bude požadovat, aby program poskytoval kvalitní funkce pro práci s cizími měnami. Také subjekty, které podnikají v oblasti služeb, budou mít absolutně jiné nároky na skladovou evidenci než podniky, které působí v oblasti výroby a evidují stovky či tisíce druhů zásob.

Velikost účetní jednotky

Dalším důležitým parametrem je velikost firmy. Lze konstatovat, že velká účetní jednotka bude evidovat mnohem větší množství účetních operací než malá a ne každý program je technicky konstruován tak, aby byl připraven zpracovávat velké objemy dat. Faktor velikosti je také důležitý při výběru příslušné verze programu. Z hlediska objemů dat lze rozdělit účetní jednotky do zhruba tří hlavních skupin. Malé firmy (cca do 10 000 účetních položek za rok), střední (cca 10 000 – 100 000) a velké (více než 100 000). Je nutné mít na zřeteli, že jeden účetní doklad může představovat více účetních položek (například pokud obsahuje položky, které musí být rozúčtovány na samostatné účty).^{71, 72}

Náklady na pořízení, aktualizace a správu účetního programu

Pořizovací cena programu hraje velmi výraznou roli při výběru optimálního softwaru, ale je nutno jí posuzovat ve vztahu ke kvalitě hodnoceného programu. Levný, ale špatný program může následně vyvolat takové problémy, že jejich důsledky pořizovací cenu mnohonásobně převýší.

Pořizovací cena je ovlivněna typem produktu, množstvím zakoupených licencí a potřebným množstvím modulů. Tento faktor se obecně odvíjí zejména od oboru podnikatelské činnosti a také je úzce spjat s velikostí účetní jednotky.

Kvůli neustále se měnící účetní, daňové a mzdové legislativě, je nezbytné brát v potaz i další náklady, které souvisí s aktualizacemi účetního programu či s ručním zadáváním nových

⁷¹ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví.*

⁷² MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes.*

parametrů. Aktualizace v sobě obsahují i případné korekce předkontací a například nové vzory daňových přiznání, proto je toto řešení z uživatelského pohledu přívětivější.

Požadavky na technické vybavení

Požadavky na hardwarové a případně i softwarové vybavení jsou dalším omezujícím kritériem. Každý program totiž klade určité nároky na technické vybavení, které daný počítač používá. Zpravidla je dodavatel uvádí do přehledu minimální a doporučené konfigurace. Zejména je důležitý typ procesoru, velikost operační paměti, pevného disku, rozlišení obrazovky a požadavky na periferní zařízení (tiskárny). Samozřejmě je nezbytné odlišit programy pro jednotlivé verze operačních systémů.

Zálohování dat

Data, která účetní programy zpracovávají, mají pro podnik klíčový význam. Jejich ztráta či poškození by mohla způsobit velmi vážné a obtížně řešitelné problémy vyvolávající vysoké dodatečné náklady. Z tohoto důvodu je kvalita funkcí programu pro tvorbu záložních kopií datových souborů a jejich obnovu velmi významným parametrem.

Zaškolení pracovníků

Při hodnocení programu je také velice důležité sledovat případné náklady na proškolení zaměstnanců. Podnik by měl vzít v úvahu, zda dodavatel účetního programu nabízí možnost zaškolení, jestli je v ceně, probíhá v jeho školicích střediscích či přímo u uživatele.

Výběr vhodného účetního programu je velmi zodpovědný proces, který dlouhodobě působí na zpracovávání účetních transakcí. Je proto důležité sledovat výhody, omezení a náklady, které jednotlivé účetní softwary svým uživatelům přináší.^{73, 74}

⁷³ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví.*

⁷⁴ MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes.*

4 NABÍDKA ÚČETNÍCH INFORMAČNÍCH SOFTWAREŮ V ČR

V současnosti je nabídka produktů z oblasti informačních systémů na českém trhu velice široká. Podle informace z internetové stránky Systemonline⁷⁵ existuje 93 ekonomických a 131 ERP systémů.

4. 1 Ekonomické softwary

Mezi nejúspěšnější firmy na trhu s ekonomickými softwary dlouhodobě patří společnost STORMWARE, s.r.o. se systémem Pohoda (více než 150 000 instalací)⁷⁶ a CÍGLER SOFTWARE, a.s. se softwarem Money (více než 60 000 instalací)⁷⁷. Program ÚČTO, který vede pouze daňovou evidenci, lze s jeho více než 30 000 instalacemi zařadit na třetí místo. Mezi vybranými softwary by neměl chybět program Ekonom, který má 30 000 uživatelů a program Stereo s 15 000 instalacemi. Další programy byly podle počtu instalací vybrány víceméně náhodně. Patří mezi ně Helios Red, Gordic win, FlexiBee, WinDUO a Premier system. Všech deset uvedených ekonomických softwarů bude v následujících pododdílech podrobněji rozebráno a na konci tohoto oddílu bude uvedeno shrnutí informací o programech dle Mejzlíkových kritérií. Kompletní a přehledné srovnání programů a jejich modulů se nachází v příloze A.⁷⁸

⁷⁵ Katalog informačních systémů. *Ekonomické a informační systémy v praxi* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.systemonline.cz>

⁷⁶ POHODA. *Ekonomické a informační systémy v praxi* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.systemonline.cz/prehled-informacnich-systemu/ekonomicke-systemy/pohoda-1.htm>.

⁷⁷ Money S3. *Ekonomické a informační systémy v praxi* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.systemonline.cz/prehled-informacnich-systemu/ekonomicke-systemy/money-s3.htm>.

⁷⁸ Katalog informačních systémů. *Ekonomické a informační systémy v praxi* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.systemonline.cz/>.

4.1.1 Pohoda

Program Pohoda je komplexní účetní a ekonomický systém, který se vyznačuje oborovou neutralitou, a tak je vhodný pro živnostníky, podnikatele a společnosti, které se zabývají výrobou, obchodem i poskytováním služeb, pro svobodná povolání a účtující příspěvkové a neziskové organizace. Výrobce tohoto systému je česká softwarová společnost STORMWARE, s.r.o., která na trhu působí od roku 1993. Představila v roce 1995 jako první v České republice účetní software vytvořený pro tehdy nastupující platformu Windows 95. Nabídku společnosti STORMWARE tvoří portfolio vzájemně se doplňujících produktů a kompletní škála služeb zákaznické podpory. Její sídlo je v Jihlavě a má šest poboček v České Republice a další čtyři se nachází na Slovensku. Společnost mimo jiné získala prestižní ocenění Microsoft Gold Certified Partner, které zaručuje vysokou odbornost při vývoji softwaru. Kromě systému POHODA také dodává program na personalistiku a mzdy (PAMICA), daňová přiznání (TAX), knihu jízd (GLX) a zákony a předpisy (WINLEX).⁷⁹

80

Program POHODA je díky počtu instalací považován za jedničku na trhu. Má několik variant, které obsahují různý rozsah a kombinaci funkcí. Základem systému je propracovaný adresář a řada agend pro komplexní řízení podniku (banka, pokladna, majetek, sklady atd.). Program podporuje jak účetnictví, tak i daňovou evidenci. Umožňuje účtovat zásoby způsobem A i B. Zpracovává mzdy pro neomezený počet zaměstnanců. Zvládá i internetové obchodování, homebanking a zpracovávání dat mezi pobočkami. Umožňuje prodej zásob pomocí vestavěné prodejny nebo pomocí modulu pro offline maloobchodní prodej. Systém podporuje cizí měny a kurzový lístek načítá automaticky.⁸¹

Účetní program POHODA je k dispozici v několika funkčně a cenově odlišných variantách, od nejjednodušší Mini po nejobsáhlejší Komplet. Další nabízenou variantou je síťová verze programu nebo hosting. Hostování systému POHODA představuje nainstalování programu v datovém centru na serverech poskytovatele a uživatel přistupuje k programu pomocí

⁷⁹ Portál POHODA – O společnosti STORMWARE. *O společnosti STORMWARE* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/about/o-portalu-pohoda/o-spolecnosti-stormware/>.

⁸⁰ POHODA – ekonomický a informační systém. *Ekonomický a informační systém POHODA* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.stormware.cz/>.

⁸¹ POHODA – Účetní program. *Ekonomický a informační systém POHODA* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.stormware.cz/pohoda/>.

vzdáleného připojení. Toto řešení je vhodné pro ty uživatele, kteří chtějí pracovat se svým ekonomickým a informačním systémem odkudkoliv.⁸²

Účetní software POHODA se stal v roce 2007 prvním ekonomickým systémem v ČR certifikovaným pro operační systém Windows Vista. V roce 2009 recertifikační test potvrdil, že systém i nadále splňuje všechny bezpečnostní a technologické standardy. V tom samém roce POHODA úspěšně prošla testy kompatibility se systémem Windows 7 a o tři roky později zvládla obdobné testy na kompatibilitu se systémem Windows 8.⁸³

4.1.2 Money S3

Účetní program Money S3 patří mezi nejrozšířenější ekonomické systémy pro malé i střední firmy. Je produktem společnosti CÍGLER SOFTWARE, a.s., která svojí existenci datuje od počátku roku 1990. Firma se zabývá vývojem, implementací a podporou moderních účetních programů, informačních a ekonomických systémů. V současnosti svým portfoliem pokrývá všechny segmenty trhu. Společnost má čtyři pobočky v České republice a dvě na Slovensku. Stejně jako STORMWARE dosáhla společnost CÍGLER SOFTWARE v roce 2005 nejvyšší úroveň certifikace od společnosti Microsoft – Microsoft Gold Certified Partner. Kromě systémů Money společnost nabízí bezplatnou online aplikaci iDoklad a produkt Prodejna SQL, která slouží k řešení pokladních systémů.⁸⁴

V současnosti nabízí CÍGLER SOFTWARE tři varianty systému MONEY. Money S3 se řadí mezi účetní software. Money S4 a S5 jsou celopodnikovými ERP systémy. Program Money S3 je využíván širokým spektrem zákazníků, díky své nabídce všech potřebných modulů: podvojný účetnictví, daňová evidence, adresář, fakturace, sklady, objednávky, mzdy atd. Mezi další funkce patří homebanking, propojení s pokladními systémy, internetovými obchody a dalšími aplikacemi. Systém Money S3 lze navíc rozšířit o užitečné moduly jako je například Kniha jízd a Cestovní náhrady (včetně rekonstrukce jízd), Účetní analýzy pro snadné čištění salda či Účetní centrálu pro přenášení dokladů od klientů.

⁸² Varianty programu POHODA. *Ekonomický a informační systém POHODA* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.stormware.cz/pohoda/varianty.aspx>.

⁸³ POHODA – Účetní program. *Ekonomický a informační systém POHODA* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.stormware.cz/pohoda/>.

⁸⁴ Profil společnosti CÍGLER SOFTWARE. *Účetní program Money S3, ERP systém a informační systémy S4 & S5 – CÍGLER SOFTWARE* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.money.cz/>.

Program je nabízen ve formě cenově zvýhodněných kompletů. Základní verzí je Start, kompletní Premium. Liší se podle obsažených modulů, verze Start a Lite obsahuje navíc omezení v počtu záznamů.^{85, 86}

Kromě školicích kurzů nabízí společnost svým stávajícím uživatelům službu Podpora a Aktualizace, která zaručuje automatické sjednocení programu Money s legislativními změnami a dostupnou pomoc v případě potřeby. Služba Podpora a Aktualizace je pohodlný způsob, jak si zajistit snadný přechod mezi účetními roky včetně automatického nastavení účetních konstant při jejich změně, telefonickou horkou linku, která je dostupná v pracovní době, pravidelná upozornění na novinky v legislativě, slevy na školeních atd.⁸⁷

4.1.3 Účto

Program Účto je jediným produktem firmy Tichý & spol. (původně Tichý a Ježek). Tato softwarová společnost je zaměřená na vývoj, prodej a podporu programu pro vedení daňové evidence (jednoduché účetnictví). Firma sídlí v Novém Boru a zaměstnává pouze devět lidí. Dva se starají o vývoj programu. Podporu pro uživatele, zejména bezplatné telefonické a písemné konzultace, zajišťuje pět lidí a zbývající dva mají na starosti distribuci programu a administrativu.⁸⁸

Účto je rozšířený a oblíbený program pro vedení daňové evidence a slouží živnostníkům a firmám, plátcům i neplátcům DPH. Tento produkt byl vytvořený v roce 1990 původně pouze pro vlastní potřebu podniku. Nyní má přes 30 000 registrovaných uživatelů a čtyřikrát získal ocenění Czech Made. Hlavní charakteristikou programu je jeho stabilita a spolehlivost, která je dokázána dlouholetým používáním a počtem uživatelů. Mezi další přednosti patří nenáročnost na technické vybavení, jednoduché ovládání podporované rozsáhlou nápovědou a podrobnou uživatelskou příručkou, vynikající servis, úpravy

⁸⁵ Money S3: účetní program pro menší společnosti a živnostníky. *Účetní program Money S3, ERP systém a informační systémy S4 & S5 – CÍGLER SOFTWARE* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.money.cz/money-s3/>.

⁸⁶ Ceník účetního programu Money S3 | CÍGLER SOFTWARE. *Účetní program Money S3, ERP systém a informační systémy S4 & S5 – CÍGLER SOFTWARE* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.money.cz/money-s3/cenik/>.

⁸⁷ Podpora a Aktualizace. *Účetní program Money S3, ERP systém a informační systémy S4 & S5 – CÍGLER SOFTWARE* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.money.cz/money-s3/podpora/aktualizace/>

⁸⁸ O nás. *Jednoduché účetnictví a daňová evidence / Účto – Tichý & spol.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.ucto2000.cz/default.htm/>.

tiskových sestav a nabídka doplňkových programů, uživatelsky přístupné nastavování legislativních parametrů, což umožňuje okamžitě reagovat na změny v zákonech a mnoho dalších. Společnost také nabízí každoroční upgrade za výhodou cenu a již v základní ceně lze zpracovávat neomezený počet firem.^{89, 90}

4.1.4 Ekonom

Výrobcem účetního a evidenčního systému EKONOM je společnost ELISOFT, s.r.o., která sídlí ve Zlíně a na trhu působí od roku 1998. EKONOM je výkonný, snadno ovladatelný a cenově přístupný účetní software určený pro malé a střední firmy. Celý účetní systém je modulární a jeho obsahem je daňová evidence, podvojný účetnictví, fakturace, mzdy, maloobchod, sklady, majetek, kniha jízd, manažerská nástavba a další moduly potřebné pro efektivní práci. Lze ho provozovat jak na samostatných stanicích, tak i v počítačové síti a je možno v něm účtovat neomezený počet firem. Účetní program je pravidelně aktualizován a uživatelé tak mají k dispozici včas všechny legislativní změny.

Program EKONOM lze provozovat na platformě MS Windows, jeho prostředí je podobné jako v MS Outlook. Jeho instalace je jednoduchá a aktivaci programu lze provést bez hardwarového klíče. Všechny Windows aplikace jsou dostupné prostřednictvím klávesnice. Každý uživatel má možnost si definovat vlastní pracovní plochu pomocí ikon. Další charakteristikou je propracovaný systém přístupových práv, možnost uzamčení období a následné provedení zpětných korekcí dokladů s automatickou opravou všech svázaných evidencí včetně záúčtování. Doklady lze zadávat i v cizí měně, samozřejmostí je vazba na kurzovní lístek. Součástí účetnictví jsou zdarma i daňová přiznání. Program využívá nejmodernější technologie a tak je možné tisknout sestavy do různých formátů (htm, pdf, doc, xls, do e-mailu). V nabídce je také obousměrný Homebanking na většinu finančních ústavů.^{91, 92}

⁸⁹ Tichý Účto 2014/2013 nejlevněji – daňová evidence / jednoduché účetnictví Účto 2000. *Blahasoft: účetní a ekonomický software*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.obchod.blahasoft.cz/software/ucto-tichy/>.

⁹⁰ O nás. *Jednoduché účetnictví a daňová evidence / Účto – Tichý & spol.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.ucto2000.cz/default.htm/>.

⁹¹ EKONOM – účetní systém + flashdisk 32GB zdarma. *Blahasoft: účetní a ekonomický software*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.obchod.blahasoft.cz/software/ekonom-system/>

⁹² Produkty / Základní popis. *Účetní programy – EKONOM*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.ekonom-system.cz/cz/produkty/>.

4.1.5 Helios Red

Helios Red je komplexní ekonomický účetní systém umožňující vést účetnictví i daňovou evidenci. Jeho výrobcem je společnost Asseco Solutions, a.s., která byla založena v roce 1990 s původním názvem LCS International. Společnost je členem nadnárodní skupiny ASSECO Group, která má zastoupení ve více než 30 zemích světa a zaměstnává přes 16 600 lidí. Nabízí komplexní software pro všechny oblasti podnikání a řadí se mezi 10 největších poskytovatelů v Evropě. Česká centrála Asseco Solutions se nachází v Praze.^{93, 94}

Systémy Helios byly uvedeny na trh již v roce 1991. Mezi nejrozšířenější verze patří Red, Orange a Green. Verze Orange a Green jsou již komplexními celopodnikovými informačními systémy. Kromě těchto verzí společnost nabízí i řadu specializovaných systémů, např. Helios Fenix (systém pro veřejnou správu), Helios BlueGastro (systém pro restaurace a gastro provozovny) a Helios Horec (hotelový systém). Ekonomický systém Helios Red je vhodný pro malé a střední firmy, kterým se zatím nevyplatí investice do velkých systémů. Helios Red je však v případě růstu společnosti možno snadno převést na jiný ze systémů Helios, které jsou určeny pro větší subjekty. Nabízí komfortní napojení na e-shopy, umožňuje elektronické podávání evidenčních údajů pro veřejnou správu a jeho funkcionalita je propracovaná a jednoduchá. Samozřejmostí je kvalitní telefonické poradenství a včasná legislativní aktualizace.⁹⁵

4.1.6 Gordic win

Společnost GORDIC, spol. s r.o., která na českém trhu působí více než 14 let, se specializuje na tvorbu a dodávky flexibilního software a poskytování komplexní podpory jeho uživatelům v oblasti státní správy, samosprávy a bankovníctví. Mezi jeho uživatele patří

⁹³ O nás. *Společnost – Asseco Solutions*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.assecosolutions.eu/cz/spolecnost/>.

⁹⁴ O společnosti Asseco Solutions, producent informačních systémů – HELIOS.eu. *HELIOS – podnikový informační systém, ekonomický a účetní software, systém pro veřejnou správu*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.helios.eu/cz/o-spolecnosti/o-nas.html/>.

⁹⁵ HELIOS Red: Ekonomický a účetní program pro malé firmy – HELIOS.eu. *HELIOS – podnikový informační systém, ekonomický a účetní software, systém pro veřejnou správu*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.helios.eu/cz/produkty/helios-red.html/>.

ministerstva a různé organizace veřejné správy. V roce 2006 přesáhl počet zákazníků šest tisíc.⁹⁶

Velkým institucím nabízí společnost GORDIC informační systém GINIS. Bankám je určený rozsáhlý systém EIGER zajišťující široké spektrum úloh spojených s provozováním systému platebních karet. Další řadou produktů jsou aplikace v architektuře WIN, obchodní název této produktové řady je GORDIC WIN. Jedná se o aplikace, které jsou určené pro menší a střední organizace.

Programy GORDIC WIN pracují jak na lokálních PC, tak i v síťovém režimu a jsou z bezpečnostních důvodů vybaveny systémem hesel, ke kterým je možno vázat přístupová práva. Programy obsahují nápovědu a jsou vybaveny prostředky pro efektivní vyhledávání dat dle zvolených kritérií. Pomocí úprav konfiguračních souborů lze programy přizpůsobit danému typu organizace. Mezi aplikace GORDIC WIN například patří: UCR – Účetnictví a rozpočet, ROZ – Střednědobý rozpočtový výhled, VYK – Výkaznictví, SKL – Sklady, EMA – Evidence majetku, POK – Pokladna, KDF a KOF – Kniha došlých a odeslaných faktur a mnoho dalších.⁹⁷

4.1.7 Winstrom FlexiBee

Kořeny společnosti FlexiBee Systems s.r.o. (dříve WinStrom s.r.o.) sahají až do roku 1991. V tomto roce byla vydána první verze produktu PC-Strom. O pět let později byl tento ekonomický systém převeden pod platformu Windows s názvem WinStrom. S rokem 2008 přišla nová generace ekonomického systému FlexiBee, který se stal vlajkovou lodí společnosti. Winstrom FlexiBee je novou generací systému WinStrom 7, který jej plně nahrazuje a je nadále rozvíjen i do budoucna. Podpora systému WinStrom 7 bude ukončena na konci roku 2015.^{98, 99}

⁹⁶ O společnosti. *GORDIC: Informační systémy s vazbou na datové schránky, software pro veřejnou správu*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.gordic.cz/portal/Ospolečnosti/tabid/53/language/cs-CZ/Default.aspx/>.

⁹⁷ Produkty. *GORDIC: Informační systémy s vazbou na datové schránky, software pro veřejnou správu*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.gordic.cz/portal/Produkty/tabid/55/language/cs-CZ/Default.aspx/>.

⁹⁸ | O nás | FlexiBee Systems s.r.o. *FlexiBee: internetové ekonomické systémy | FlexiBee Systems s.r.o.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.flexibee.ec/firma/o-nas/>.

⁹⁹ | Winstrom 7 | FlexiBee Systems s.r.o. *FlexiBee: internetové ekonomické systémy | FlexiBee Systems s.r.o.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.flexibee.ec/produkty/ws7/>.

FlexiBee je plně lokalizovatelný produkt s podporou vzdáleného přístupu, který slouží pro vedení účetnictví i daňové evidence. Funkčností pokrývá podvojný účetnictví, homebanking, skladové hospodářství, evidenci majetku a leasingu, mzdy, pohledávky, závazky atd. FlexiBee má navíc několik výjimečných funkcí. Například podporuje operační systémy Windows, Linux a Mac OS X, je lokalizovatelný do více jazyků, umožňuje účtovat v rámci jiné evropské legislativy, k datům je možné přistupovat z mobilních telefonů a webového prohlížeče atd. FlexiBee je dodáván ve variantách, které se liší funkčností a cenou. Nejzákladnější verzí je Mini a nejrozšířenější Superb+. Pokud uživatel nechce nebo nemůže provozovat FlexiBee na vlastním počítači, může systém hostovat přímo u výrobce FlexiBee. K systému má tak přístup odkudkoli a kdykoli a navíc nemusí řešit instalaci, aktualizaci, správu systému a infrastrukturu.^{100, 101}

4.1.8 Stereo

Společnost Ježek software s.r.o. byla oficiálně založena v roce 1996. Její majitel Ing. Tomáš Ježek je ale spojován s účetními softwary už od roku 1992, kdy se ve firmě Tichý & Ježek podílel na šíření nejznámějšího programu pro vedení jednoduchého účetnictví Účto. Firma Ježek software s.r.o. sídlí v České Lípě, ale její produkty jsou rozšířené v celé České republice. Kromě produktu STEREO nabízí společnost systém DUEL a DUEL – daňová evidence.¹⁰²

Program STEREO je určen především pro podnikatelské subjekty, ale mohou jej používat i rozpočtové a příspěvkové organizace, politické strany apod. Systém vyniká intuitivním a úsporným zadáváním dat, praktickým a účelným ovládáním a podporou od výrobce. Umožňuje vést účetní agendu včetně evidence DPH, majetku, zboží a materiálu na skladech, mzdovou agendu a vyřizovat korespondenci. Cena programu je závislá na počtu modulů. Verze obsahující všechny moduly (Účetnictví, Analýzy, Mzdy, Sklady, Majetek a Kancelář) se nazývá Komplet. K programu STEREO lze navíc zakoupit různé doplňkové mody, které

¹⁰⁰ | Vlastnosti FlexiBee | FlexiBee Systems s.r.o. *FlexiBee: internetové ekonomické systémy* | FlexiBee Systems s.r.o. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.flexibee.ec/produkty/flexibee/vlastnosti/>

¹⁰¹ Největší výhody FlexiBee. *FlexiBee – ekonomický systém a účetnictví online*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.flexibee.info/>.

¹⁰² O firmě. *Ježek software s.r.o. – Ekonomické systémy STEREO a DUEL*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.jezeksw.cz/o-firme/>.

rozšiřují funkčnost programu: Obalové konto, Tisk ELDP, Homebanking, atd. Výrobce těchto doplňkových modulů je firma Zet-Ro-Zet.^{103, 104}

4.1.9 Premier system

Společnost PREMIER system a.s. datuje svoji existenci od roku 1998. Je to plně česká firma s vlastním know-how a nyní je předním producentem informačních a ekonomických systémů na českém trhu. Nosným programem společnosti je stejnojmenný software PREMIER system, který je nabízen jako ekonomický software pro malé a střední podniky a i jako ERP systém pro středně velké podniky. Dále podnik nabízí doplňující nástavbové moduly a specializovaná řešení pro firemní procesy v téměř jakémkoliv oboru.¹⁰⁵

Premier system je program jednoduchý a intuitivní na ovládání, funkčně bohatý a cenově dostupný. Jeho modulárnost umožňuje každému uživateli možnost vybrat si dle svých individuálních potřeb a velikosti firmy a postupně jej, podle růstu firmy, doplňovat. Díky široké nabídce modulů a nástavbových řešení se Premier system stává softwarovým produktem, který je schopný obsáhnout všechny procesy podnikání od účetnictví, mezd, skladů, eshopů, zakázek, CRM atd., až po např. elektronické ukládání a schvalování externích dokumentů k partnerům.¹⁰⁶

Systém má jednoduché ovládání jak s pomocí klávesnice, tak myši. Umožňuje navíc navolení vlastních klávesových zkratk. Obrazovky mají přehledné uspořádání a lze otevřít i více oken najednou. Kompletní menu programu lze přepínat na anglickou a německou mutaci a také výkazy poskytuje cizojazyčné (anglické, německé, ruské a italské). Samozřejmostí je kompatibilita s aplikacemi Microsoft Office, data je možné exportovat do

¹⁰³ STEREO. *Ježek software s.r.o. – Ekonomické systémy STEREO a DUEL*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.jezeksw.cz/stereo/>.

¹⁰⁴ Ježek STEREO – účetní program – podvojný účetnictví + praktické dárky zdarma. *Blahasoft: účetní a ekonomický software*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.obchod.blahasoft.cz/software/stereo-jezek/>.

¹⁰⁵ Společnost PREMIER system. *Premier system*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.premier.cz/cs/spolecnost.asp/>.

¹⁰⁶ Řešení pro malé firmy. *Premier system*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: http://www.premier.cz/cs/reseni_male.asp/.

formátů jpg, html, xml, pdf a doc. Systém se snadno a rychle přizpůsobuje legislativním změnám, vývoji a požadavkům klienta.¹⁰⁷

4.1.10 WinDUO

Výrobce programu WinDUO je společnost ČAPEK – WinDUO, s.r.o. (dříve ČAPEK – počítačové služby), která byla založena Ing. Zdeňkem Čapkem v roce 1990. Čapek nejprve vytvořil program pro podvojný účetnictví DUO, který běžel na platformě DOS. Poté se věnoval vývoji programu pro účetnictví a daňovou evidenci pro MS Windows s názvem WinDUO. Po úmrtí Ing. Zdeňka Čapka převzala firmu Ing. Helena Čapková a pokračovala ve vývoji programu WinDUO.¹⁰⁸

Ekonomický systém WinDUO pracuje pod operačními systémy Windows a je určen pro podnikatelské subjekty, příspěvkové nebo neziskové organizace, územní samosprávu, banky či jiné finanční instituce. WinDUO je rychlý a výkonný software, který odpovídá zákonu o účetnictví, zákonu o daních z příjmů, zákonu o DPH a dalším souvisejícím předpisům a vyhláškám. Během práce v programu je k dispozici interaktivní (bublínková) nápověda. Data, která jsou zadána v jednotlivých knihách jako je deník pohledávek, závazků, pokladny apod., lze filtrovat a je možno tisknout libovolné sestavy, výkazy a formuláře. Aktualizace softwaru jsou prováděny několikrát ročně a spolu s telefonickým poradenstvím je placenou volitelnou službou. Nevýhodou tohoto programu může být, že nepodporuje 64bitové verze operačního systému Windows.¹⁰⁹

Společnost nabízí program WinDUO v mnoha verzích, které se liší podle obsažených funkcí. Například varianta MINI zahrnuje pouze účetnictví, STANDARD kromě toho také sklady a majetek. Nejobsáhlejší nabízenou verzí je S-MULTI. Pro občanská sdružení, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a církevní organizace společnost nabízí verzi

¹⁰⁷ Produkty PREMIER system - Charakteristika . *Premier system*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: http://www.premier.cz/cs/produkty_popis.asp/.

¹⁰⁸ O nás. *WINDUO – Ekonomický software, účetnictví, daňová evidence*. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.winduo.cz/index.php?mid=1&cid=1&ofsY=0/>.

¹⁰⁹ Naše účetnictví. *WINDUO – Ekonomický software, účetnictví, daňová evidence*. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.winduo.cz/index.php?mid=1&cid=1&ofsY=0/>.

BENEFIT, která je oproti ostatním variantám cenově výhodnější. Pro výuku do škol je software dodáván bezplatně.¹¹⁰

4.1.11 Shrnutí informací o ekonomických programech

Všechny uvedené programy obsahují základní funkce, které jsou podstatné při zpracovávání účetních dat. Liší se pouze hloubkou doplňujících modelů, cenou a technologickými požadavky. V tomto pododdíle budou použita dříve uvedená kritéria dle Mejzlíka (2006) a jednotlivé programy budou podle nich porovnány. Kompletní a přehledné srovnání informací o produktech a jejich funkcích se nachází v příloze A.

Obsahová kritéria

Rozhodujícím kritériem je, jestli účetní jednotka vede daňovou evidenci či podvojně účetnictví. Z tohoto pohledu je hodnocení programů jasné. Pokud účetní jednotka vede podvojně účetnictví, rozhodně si nebude pořizovat program ÚČTO, který vede pouze daňovou evidenci. Ostatní programy nabízí obě možnosti.

Při porovnávání systémů podle povahy podnikání lze říci, že většina programů nabízí funkce pro širokou škálu podniků. Specializovaným programem je jednoznačně Gordic win, který je určen především pro uživatele v oblasti státní správy, samosprávy a bankovníctví. Nabízí totiž moduly jako je Matrika, Registr nemovitostí, Stavební úřad apod. Podniky obchodující na evropských burzách či na burze v USA si určitě vyberou program, který podporuje výkaznictví dle IFRS a GAAP. Takových programů není moc a mezi vybranými deseti podporují tento typ výkaznictví pouze tři: FlexiBee, Gordic win a Premier system. Firmy zabývající se výrobou určitě budou preferovat programy, které nabízí modul na technologickou přípravu výroby, cenotvorbu a kalkulace cen výrobků, apod. Takový modul je obsažen v systému Money S3, Ekonom, FlexiBee, Premier system a WinDuo. Pro podniky, které potřebují zpracovávat mzdy, je nevýhodný program WinDUO, který ani ve své nejrozšířenější verzi S-MULTI neobsahuje modul Mzdy. Ten je možné pořídit v rámci programu RONMZDY, ze kterého lze do WinDUO přenášet data pomocí exportu a importu.

¹¹⁰ Ceník licencí k programu WinDUO. *WINDUO – Ekonomický software, účetnictví, daňová evidence*. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.winduo.cz/index.php?mid=1&cid=1&ofsY=0>

Z hlediska velikosti firmy lze konstatovat, že všechny programy jsou vhodné pro malé a střední podniky. Pokud ale má společnost tendenci růst, určitě by si měla vybrat program, který je možno převést na jiný systém určený pro větší subjekty. Takovým programem je například Helios Red či Premier system. Srovnání ekonomických systémů z pohledu obsahových kritérií se nachází v tabulce 1.

Tab. 1: Srovnání ekonomických programů z pohledu obsahových kritérií

Funkce / Program	Účetnictví	Daňová evidence	Mzdy do 25 zaměstnanců	Mzdy nad 25 zaměstnanců	Výroba	Výkaznictví dle IAS, IFRS, GAAP
POHODA	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	NE
MONEY S3	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
ÚČTO	NE	ANO	ANO	ANO	NE	NE
EKONOM	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
HELIOS Red	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
GORDIC WIN	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO
FlexiBee	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Stereo	ANO	NE	ANO	ANO	NE	NE
PREMIER system	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
WinDUO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	NE

Zdroj: Vlastní.

Systémová kritéria

Významným softwarovým omezením je kompatibilita s určitým operačním systémem. Není bezpředmětné zmínit současný problém s platformou Windows XP, které byla 8. dubna 2014 ukončena podpora. Mnoho firem teď musí řešit instalaci nového operačního systému, což by mohlo zkomplikovat funkčnost některých programů. Z uvedených deseti softwarů

umožňuje pouze FlexiBee provoz systému pod platformou Linux a Macintosh. Instalaci pod Linuxem umožňuje také program Ekonom, ale pouze omezeně. Systém lze nainstalovat na server, kde Linux běží a pracovat na stanici pod Windows. Největší omezení má program WinDUO, který nepodporuje 64bitové verze operačního systému Windows.

Neméně důležitým kritériem je kvalita funkcí zabezpečujících ochranu. Zálohování dat nabízí každý z uvedených programů, ale kvalita je rozdílná. Například v programu Ekonom je možné využít způsob zálohování s pomocí bezplatné aplikace Cobian Backup, která zálohuje data nezávisle na práci v programu. Nastavení zálohování je možné nastavit periodicky například v sobotu v 1:00 ráno, kdy v programu není připojený žádný uživatel.

Pracuje-li s účetním programem více uživatelů, je vhodné prostřednictvím hesel omezit jejich přístup k jednotlivým částem systému. Například v systému FlexiBee či Money S3 lze nastavit, že skladník má přístup pouze do skladu a neuvidí nákupní ceny.

Možnost vzdáleného přístupu je v současnosti stále obvyklejší a z pohledu uživatele žádanější. Ale ne každý program má možnost přístupu například z mobilu. Tuto funkci nabízí pouze polovina z uvedených programů. Srovnání ekonomických systémů z pohledu systémových kritérií se nachází v tabulce 2.

Tab. 2: Srovnání ekonomických programů z pohledu systémových kritérií

Funkce / Program	Podporované OS	Vzdálený přístup - mobil
POHODA	Windows	NE
MONEY S3	Windows	ANO
ÚČTO	Windows	NE
EKONOM	Windows, Linux (částečně)	ANO
HELIOS Red	Windows	NE
GORDIC WIN	Windows	NE
FlexiBee	Windows, Linux, Mac OS X	ANO
Stereo	Windows	NE
PREMIER system	Windows	ANO
WinDUO	Windows (kromě 64 bit)	ANO

Zdroj: Vlastní.

Obchodní kritéria

Mezi podstatné obchodní kritérium rozhodně patří cena. Z uvedených softwarů je jednoznačně tím nejjednodušším ÚČTO, který nabízí nejméně funkcí, a to se samozřejmě odrazí v jeho nízké ceně. Program Premier system nabízí největší počet funkcí, a přesto není nejdražším programem. Tím je software Helios Red. Jeho cena za kompletní verzi, která obsahuje 8 současných přístupů bez omezení finančním limitem (obratem), se vyšplhá až na 58 300 Kč.

Nabídka školících kurzů by při srovnávání kvalit programů neměla být vynechána. Každá společnost nabízí možnost zaškolení, ale v některých případech se takové kurzy mohou prodražit. Firma Gordic s.r.o. poskytující software Gordic win umožňuje školení pouze ve vzdělávacích institucích a cena se může vyšplhat až na 2 900 Kč za jednu osobu. Společnost Asseco Solutions nabízí k systému Helios Red, který patří, jak bylo uvedeno výše, k těm nejdražším programům, individuální zaškolení s hodinovou sazbou 1 050 Kč. Výhodné může být si pořídit kompletní verzi programu Stereo, ke kterému je nabídka 2 dny školení zdarma. Srovnání ekonomických programů z pohledu obchodních kritérií se nachází v tabulce 3.

Tab. 3: Srovnání ekonomických programů z pohledu obchodních kritérií

Funkce / Program	Cena jedné licence v Kč *	Možnost zaškolení
POHODA	13 980,-	hromadné nebo individuální u prodejce, cena 1500 - 2500 Kč / osoba
MONEY S3	14 990,-	hromadné u prodejce, cena 1990 Kč / osoba
ÚČTO	3 998,-	externí firma - individuální, cena 800 Kč / hodina
EKONOM	17 180,-	hromadné u zákazníka nebo individuální u prodejce, cena 600 Kč / osoba
HELIOS Red	58 300,-	individuální u zákazníka, cena 1050 Kč / hodina
GORDIC WIN	neuvedena	individuální u prodejce, cena 1100 - 2900 Kč / osoba
FlexiBee	23 900,-	hromadné u prodejce nebo individuální u zákazníka, cena 1200 Kč / hod - 8500 Kč za 1/2 dne
Stereo	18 000,-	hromadné u prodejce, cena 2200 Kč / osoba (ke komplet verzi, 2 dny školení zdarma)
PREMIER system	31 390,-	hromadné u prodejce nebo individuální u zákazníka, cena neuvedena
WinDUO	18 700,-	individuální u prodejce nebo u zákazníka, cena 790 Kč / osoba

* Uvedené ceny jsou bez DPH za kompletní verzi produktu bez jakéhokoliv limitu

Zdroj: Vlastní.

4.2 ERP systémy

V současnosti se využívání ERP systémů masivně rozšiřuje a to vyvíjí tlak na softwarové producenty, kteří se snaží poskytovat tyto produkty co největšímu okruhu potenciálních zákazníků. Český trh s ERP systémy je značně heterogenní, a aby srovnání těchto systémů mělo vypovídací hodnotu, je nutné rozčlenit podnikatelské subjekty do tří kategorií:

- Využití ERP systémů malými podniky (10 – 49 zaměstnanců).
- Využití ERP systémů středně velkými podniky (50 – 249 zaměstnanců).
- Využití ERP systémů velkými podniky (250 – 1000 zaměstnanců).

Při hodnocení tržních podílů srovnatelných produktů se musí dodržet ještě druhé pravidlo segmentace – homogenita. Aby se dalo určit, které ERP systémy mohou být substituty, je nutné definovat dvě kategorie:

- All-in-One (univerzální).
- Best-of-Breed (specializované).

Do skupiny All-in-One se řadí systémy, které dokážou pokrýt a integrovat čtyři hlavní procesy v organizaci: výrobu, logistiku, personalistiku a ekonomiku. Systémy, které jsou ve skupině Best-of-Breed, se detailně zaměřují na vybrané obory nebo procesy a nemusí tudíž splňovat pokrytí všech čtyř výše uvedených procesů. Tyto specializované systémy jsou kvůli jejich obtížné komparaci ponechávány stranou.^{111, 112}

Využití ERP systémů velkými podniky

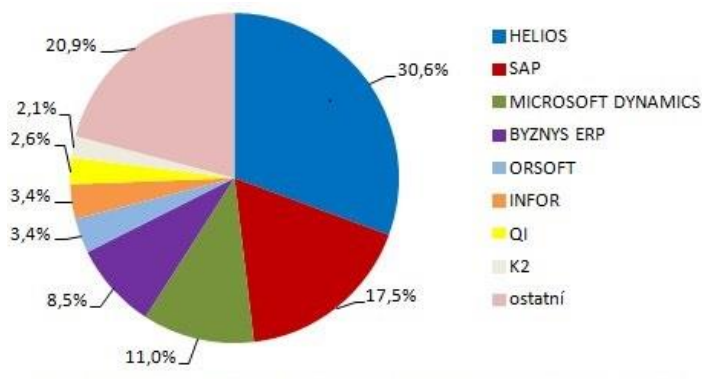
Dle studie Centra pro výzkum informačních systémů (CVIS) zahrnuje segment velkých podniků celkem 3 281 referencí. Protože nelze moc dobře poměřovat implementační projekty v korporacích majících desítky tisíc pracovníků s podniky, které mají jen několik stovek zaměstnanců, je tento segment shora ohraničen podniky mající 1000 zaměstnanců. Jak je vidět v obr. 4, této kategorii vládnou podnikové informační systémy značky Helios. Jejich podíl dosahuje více jak 30 %. Ve velkých podnicích se také významně uplatňují

¹¹¹ SODOMKA, P. a H. KLČOVÁ. Český ERP trh zrychlil růst, v segmentu SME přibýlo 2 000 projektů. CVIS. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z:

<http://www.cvis.cz/hlavni.php?stranka=novinky/clanek.php&id=1312/>.

¹¹² MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes*.

světová řešení SAP a Microsoft Dynamics. Mezi další nejúspěšnější produkty patří systémy ABRA, Byznys ERP, Orsoft, QI, Infor a K2. Segment velkých organizací je na straně poptávky dlouhodobě nasycený a tak počet nových projektů v této oblasti roste jen velmi pozvolna.¹¹³

Obr. 4: ERP systémy ve velkých podnicích

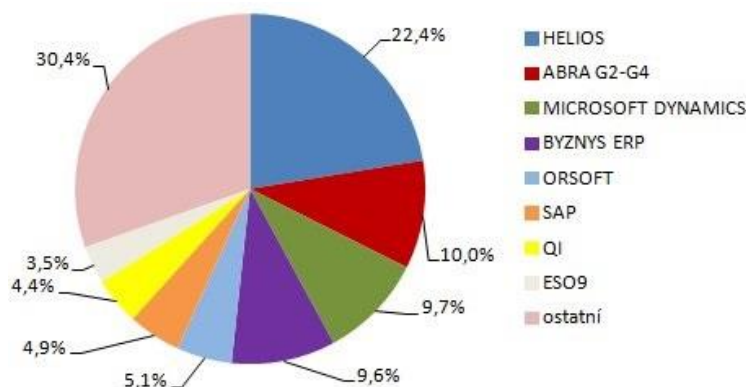
Zdroj: CVIS. Český ERP trh zrychlil růst, v segmentu SME přibylo 2 000 projektů. [online]

Využití ERP systémů středně velkými podniky

Podle CVIS tvoří kategorii středně velkých podnikatelských subjektů široké spektrum organizací. Do tohoto segmentu totiž patří ty podniky, které se svým chováním, možnostmi a znalostmi podobají malým firmám a ty, jež jsou vysoce profesionálně řízené a flexibilní k realizaci ERP projektů na vyšší úrovni, než leckterá velká společnost. Z těchto důvodů středně velké subjekty dbají na co nejlepší poměr cena/kvalita/přidaná hodnota ERP řešení. Z obrázku č. 5 je patrné, že se stejně jako v případě velkých podniků nejvíc daří firmě Asseco Solutions, producentovi HELIOS Orange a HELIOS Green. Penetrace obou systémů dosahuje více než 22 %. Na druhé místo se se ztrátou více jak 12 % zařadily systémy ABRA a třetí místo obsadily Microsoft Dynamics. Mezi nejúspěšnější produkty dále patří Byznys ERP, Orsoft, SAP, QI a ESO9. Skoro třetina podniků z celkového počtu 7 324 používá jiné ERP aplikace.¹¹⁴

¹¹³ SODOMKA, P. a H. KLČOVÁ. Český ERP trh zrychlil růst, v segmentu SME přibylo 2 000 projektů. CVIS. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.cvis.cz/hlavni.php?stranka=novinky/clanek.php&id=1312/>.

¹¹⁴ Tamtéž

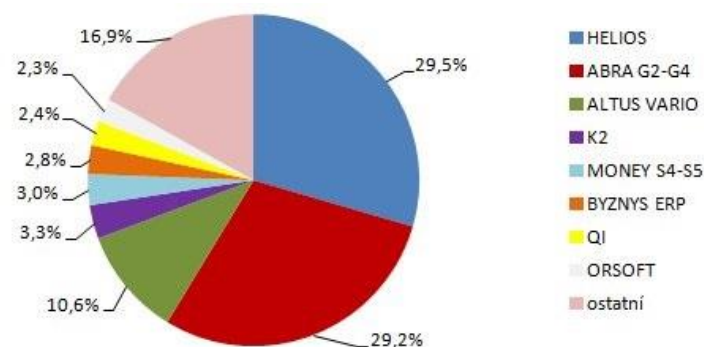

Obr. 5: ERP systémy ve středně velkých podnicích

Zdroj: CVIS. Český ERP trh zrychlil růst, v segmentu SME přibylo 2 000 projektů. [online]

Využití ERP systémů malými podniky

Segmentu, ve kterém je dle studie CVIS zařazeno 9 829 malých podniků, nejlépe rozumí tuzemští ERP výrobci. Ani jeden ze zahraničních zástupců se nedostal mezi osm nejprodávanějších produktů. Jak je uvedeno na obrázku 6, lídrem této kategorie jsou opět systémy Helios. Na druhém místě se ztratou necelého procenta jsou systémy ABRA. Mezi osm nejúspěšnějších ERP systémů dále patří Altus Vario, Byznys ERP, K2, Orsoft a QI. Nově se mezi nejlepšími systémy objevují produkty Money S4 a S5.¹¹⁵

Obr. 6: ERP systémy v malých podnicích

Zdroj: CVIS. Český ERP trh zrychlil růst, v segmentu SME přibylo 2 000 projektů. [online]

¹¹⁵ SODOMKA, P. a H. KLČOVÁ. Český ERP trh zrychlil růst, v segmentu SME přibylo 2 000 projektů. CVIS. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.cvis.cz/hlavni.php?stranka=novinky/clanek.php&id=1312/>.

V následujících oddílech jsou uvedené ERP systémy blíže charakterizovány. V závěru je uvedeno stručné shrnutí nabízející základní srovnání a v příloze B je uvedena kompletní a přehledná komparace vybraných produktů.

4.2.1 HELIOS Orange a HELIOS Green

HELIOS Orange je na českém trhu nejrozšířenějším podnikovým informačním a ekonomickým systémem typu All Inclusive. Jeho výrobcem je společnost Asseco Solutions, která již byla zmiňována v oddíle zabývající se programem HELIOS Red. Mezi hlavní výhodu HELIOS Orange patří zefektivnění provozu a následné snižování nákladů. Vyznačuje se širokou a komplexní funkcionalitou a dokáže se přizpůsobit potřebám organizace. Prostředí systému lze přepínat do angličtiny, němčiny, polštiny, slovenštiny, rumunštiny a ruštiny. Produkt podporuje jak českou, tak slovenskou a německou legislativu a mezinárodní účetní standardy US GAAP a IFRS. Systém nabízí několik způsobů ovládání a tím umožňuje jednotlivým uživatelům zvolit si ten, který mu nejlépe vyhovuje. HELIOS Orange umožňuje propojení s libovolným softwarem a prohlížení dat z jiných programů přímo v systému. Samozřejmostí je možnost šifrování a elektronického podpisu všech dat. Systém nabízí řadu dalších funkcí, jako jsou Business Intelligence, CRM či Controlling.¹¹⁶

117

HELIOS Green je ERP systém pro velké firmy. Vedle jádra, které obsahuje například CRM, Business Intelligence či Controlling, nabízí i specializované moduly. Díky nejmodernější technologii, která je založena na tříúrovňové architektuře Microsoft .NET nad Microsoft SQL Server, podporuje ERP systém i vzdálená mobilní pracoviště. Mezi největší přednosti systému patří sjednocení procesů, zvýšení efektivity práce, personální úspory a snižování

¹¹⁶ HELIOS Orange. *HELIOS Orange: podnikový informační systém pro SMB – Business Intelligence, CRM, Controlling – HELIOS.eu*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.helios.eu/cz/produkty/helios-orange.html/>.

¹¹⁷ Přesvědčte se o výhodách informačního systému HELIOS Orange. *HELIOS Orange – Nejrozšířenější podnikový informační systém v segmentu SME*. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.heliosorange.com/cz/vyhody.html/>.

provozních nákladů. Samozřejmostí je přizpůsobování informačního systému spolu s růstem a změnami podniku.^{118, 119}

4.2.2 ABRA G4

Z řady ABRA je ABRA G4 tím nejvýkonnějším informačním systémem. Jeho výrobce, ABRA Software a.s., patří k největším českým producentům podnikových informačních systémů. Na trhu působí od roku 1991 a má více než 8 000 klientů. Sídlo společnosti se nachází v Praze a pobočky jsou rozšířené po celé ČR a na Slovensku.¹²⁰

ABRA G4 nabízí jednotné a intuitivní ovládání a datové provázání jednotlivých modulů, s možností práce ve více agendách současně. Díky zakázkovým úpravám systému poskytuje nekonečnou variabilitu funkcí a způsobů nasazení. Zavádění se uskutečňuje podle implementační metodologie S.A.F.E., která je zárukou hladkého a bezpečného průběhu instalace. Systém používá databázi ORACLE nebo Microsoft SQL a lze jej provozovat na platformách Microsoft Windows či Linux. Systém nabízí takřka čtyři desítky modulů a agend, které pokrývají oblasti prodeje, obchodu, výroby, nákupu, financí, lidských zdrojů, péče o zákazníky a další podnikatelské oblasti. Zákazník má na výběr ze dvou možností, jak získat licenci ABRY. Lze jí buď zakoupit za pevnou částku, nebo pronajmout za pravidelný měsíční poplatek. Společnost tvrdí, že návratnost investice do systému ABRA G4 se pohybuje kolem 1 – 4 let.^{121, 122}

4.2.3 Microsoft Dynamics NAV

Společnost Microsoft je světovým lídrem v poskytování softwaru, služeb a řešení. Svoji existenci datuje již od roku 1975. Česká pobočka Microsoft Corporation vznikla v roce 1992. Společnost vyvíjí systémy Microsoft Dynamics v několika verzích. Microsoft Dynamics CRM obsahuje všechny funkce a nástroje, které jsou nezbytné pro kvalitní řízení vztahů se

¹¹⁸ Podnikový informační systém. *HELIOS Green*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.heliosgreen.eu/cz/podnikovy-informacni-system.html>

¹¹⁹ HELIOS Green. *HELIOS Green: efektivní ERP systém pro velké firmy – HELIOS.eu*. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.helios.eu/cz/produkty/helios-green.html>

¹²⁰ Profil společnosti. *ABRA Software | Podnikové informační systémy ABRA*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.abra.eu/o-firme/profil-spolecnosti>

¹²¹ ERP systém ABRA G4. *ABRA Software | Podnikové informační systémy ABRA*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.abra.eu/informacni-systemy/abra-g4>

¹²² Produktová brožura. *ABRA Software | Podnikové informační systémy ABRA*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.abra.eu/stazeni-souboru/800/abra-g4-brozura.pdf>

zákazníky. ERP řešení nabízí společnost ve dvou variantách: Microsoft Dynamics AX a Microsoft Dynamics NAV.¹²³

Microsoft Dynamics NAV má v rámci České republiky skoro 800 instalací. Je tedy z výše uvedených tří produktů nejrozšířenější. Tato verze je vhodná pro podniky střední velikosti. Systém poskytuje společností úplnou kontrolu nad klíčovými obchodními procesy, pomáhá zdokonalit chod dodavatelsko-odběratelského řetězce a zaměstnancům dává informace potřebné k podávání co nejlepšího výkonu. Microsoft Dynamics NAV vypadá a funguje podobně jako Microsoft Office, takže nevyžaduje dlouhá školení. Dále umožňuje nasazení v cloudu (poskytnutí programu uloženého na serverech na Internetu, s možností přístupu například pomocí webového prohlížeče nebo klienta dané aplikace), takže uživatelé systému mohou pracovat tam, kde jim to nejlépe vyhovuje – v kanceláři, doma nebo na cestách.^{124, 125}

4.2.4 SAP

Společnost SAP AG, která sídlí v německém městě Walldorf, byla založena v roce 1972. V současnosti je světovou jedničkou v oblasti podnikového softwaru a služeb s ním souvisejících. Společnost SAP působící na českém trhu od roku 1993 má více než 1 200 zákazníků, z nichž velká většina patří ke špičce českého hospodářství a státní administrativy. Produkty společnosti SAP jsou schopny uspokojit podniky všech velikostí.¹²⁶

SAP Business Suite je určen především velkým firmám. V České republice má více než 800 zákazníků. Představuje ucelenou sadu aplikací, kterými jsou SAP CRM (pro efektivní řízení vztahů se zákazníky), SAP SRM (pro řízení vztahů s dodavateli), SAP SCM (řízení dodavatelského řetězce), SAP PLM (řízení životního cyklu výrobku) a SAP ERP (plánování

¹²³ Profil společnosti Microsoft Česká republika. *Microsoft Česká republika | Zařízení a služby*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: http://www.microsoft.com/cs-cz/news/inside_ms.aspx/.

¹²⁴ Microsoft Dynamics NAV | Supply Chain Management Solutions. *Microsoft Dynamics | Manage Your Business*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.microsoft.com/cs-cz/dynamics/erp-nav-overview.aspx/>.

¹²⁵ Microsoft Dynamics NAV. *Ekonomické a informační systémy v praxi* [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.systemonline.cz/prehled-informacnich-systemu/ekonomicke-systemy/microsoft-dynamics-nav.htm>

¹²⁶ Press Fact Sheet | SAP. *SAP Česká republika | SAP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.sap.com/cz/about/press-fact-sheet.html/>.

podnikových zdrojů). Základem systému je integrační a aplikační platforma SAP NetWeaver.^{127, 128}

Pro středně velké podniky společnost nabízí řešení SAP Business All-in-One. Tento produkt obsahuje funkce ERP, CRM, Business Intelligence, SRM a další. Poskytuje tak kompletní podporu a správu podnikových procesů. Technologickým základem tohoto produktu je také platforma SAP NetWeaver.¹²⁹

Řešení SAP Business One je ideální pro podniky do sta zaměstnanců. Je to jediná integrovaná aplikace vyznačující se rychlou implementací. Integruje v sobě moduly, které se zabývají správou financí, nákupem, reportingem, řízením výroby, vedením skladu a samozřejmě řízením vztahů se zákazníky.¹³⁰

4.2.5 BYZNYS ERP

Výrobcem produktu BYZNYS ERP je společnost J.K.R s.r.o., která se řadí mezi přední dodavatele podnikových informačních systémů. Byla založena v Příbrami v roce 1991 a dnes působí nejen po celé České republice, ale i na Slovensku. Základním a stěžejním cílem společnosti je spokojenost uživatele, a proto nabízí vysokou úroveň služeb. Kromě e-mailové a telefonní linky hotline společnost denně aktualizuje na svém webu sekci FAQ (sekce nejčastějších otázek) a sekci „How to do“. Dále má podnik zavedený systém vzdáleného přístupu pro urychlení a zefektivnění servisních zásahů. Také nabízí dedikovaný konzultační tým a možnost okamžitého příjezdu k zákazníkovi. Komunikačním zdrojem mezi společností a uživateli je Bulletin, který je zákazníkům pravidelně rozesílán.^{131, 132}

¹²⁷ Business Suite Applications | SAP. *SAP Česká republika | SAP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.sap.com/cz/solutions/lob/finance/software/business-suite-apps/index.html/>.

¹²⁸ SAP Business Suite | RANKENEN a.s. *RANKENEN a.s. IT poradenská společnost*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.rankenen.cz/produkty/sap-business-suite/>.

¹²⁹ SME ERP Business All-in-One | SAP. *SAP Česká republika | SAP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.sap.com/cz/solution/sme/software/erp/all-in-one/index.html/>.

¹³⁰ Small Business Management Software | Business One | SAP. *SAP Česká republika | SAP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.sap.com/cz/solution/sme/software/erp/small-business-management/overview/index.html/>.

¹³¹ Profil společnosti. *JKR – dodavatel BYZNYS ERP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.jkr.cz/o-spolecnosti/profil-spolecnosti/>.

¹³² Popis systému. *JKR – dodavatel BYZNYS ERP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.jkr.cz/byznys-erp/popis-systemu/>.

Informační systém BYZNYS ERP je složen z několika modulů, které jsou rozděleny do devíti oblastí: Finance, Evidence, Zákazníci, Inteligence, Produktivita, Efektivita, Procesy, Dokumenty a Informace. V těchto oblastech nechybí moduly jako je BI, CRM a Workflow, který slouží jako nástroj automatizace podnikových procesů, během nichž se přenáší úkoly, příkazy či informace z jednoho účastníka procesu na své přímé následovníky. BYZNYS ERP je propojen s Microsoft Office, poskytuje B2B a B2C řešení a umožňuje vzdálený přístup prostřednictvím mobilního telefonu. ^{133, 134, 135}

4.2.6 Orsoft

Informační systém Orsoft je produktem firmy ORTEX s.r.o. sídlící v Hradci Králové. Tato ryze česká společnost byla založena v roce 1990. Ortex je certifikovaným dodavatelem systému Microsoft Dynamics CRM, zabývá se systémy Business Intelligence a vyvíjí aplikace pro spolupráci lidí a týmů na bázi IBM Lotus Notes. ¹³⁶

Orsoft je modulární ekonomický informační systém ERP typu All-in-One. Je určený pro podniky střední velikosti, které se zabývají obchodní či výrobní činností. Mohou ho využívat i neziskové společnosti, kterým je nabízena sleva na pořízení. Pro města a obce je poskytováno oborové řešení Orsoft RADNICE. Systém Orsoft obsahuje širokou škálu modulů jako je například Controlling, Finance, Majetek, Lidské zdroje, Business Intelligence, Logistika apod. Pro používání systému je požadována platforma Windows. Část funkcionality je dostupná přes Orsoft web a tato serverová část nevyžaduje konkrétní hardwarové a softwarové vybavení. ¹³⁷

¹³³ Popis systému. *JKR – dodavatel BYZNYS ERP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.jkr.cz/byznys-erp/popis-systemu/>.

¹³⁴ Oblasti řízení. *JKR – dodavatel BYZNYS ERP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.jkr.cz/byznys-erp/popis-systemu/oblasti-řízení/>.

¹³⁵ Modul Workflow. *JKR – dodavatel BYZNYS ERP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.jkr.cz/byznys-erp/popis-systemu/oblasti-řízení/procesy/modul-workflow>

¹³⁶ Informace o firmě – ORTEX. *Informační systémy, systémová integrace – ORTEX*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.web.ortex.cz/o-firme/>.

¹³⁷ Orsoft – Produkty – ORTEX. *Informační systémy, systémová integrace – ORTEX*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.web.ortex.cz/produkty/orsoft/>.

4.2.7 Altus Vario

Společnost Altus software s.r.o. je významným českým výrobcem software. Existence podniku sahá až do roku 1995. V tom samém roce také vznikla první verze systému Altus Vario. V současnosti společnost nabízí tři softwarové produkty: komplexní podnikový systém Altus Vario, internetový obchod Vario eshop a podnikový intranetový portál Altus Portal.^{138, 139}

Altus Vario umožňuje zpracovávat veškeré agendy, které ke svému chodu potřebují firmy malé i střední velikosti. Řeší práci s klienty, řízení výroby, řízení nákupu a prodeje zboží a služeb, vedení účetnictví nebo daňovou evidenci, personalistiku a mzdy, evidenci majetku a další. Uživatel má možnost si vybrat pouze ty modely, které ke své činnosti potřebuje. Systém se vyznačuje poměrně rychlou implementací a jeho prostředí je založeno na standardech MS Windows a MS Office. Uživatelé jsou tak schopní pracovat rychle a intuitivně. Software je ovlivněn nejen rychlým vývojem technologií, ale i složitou legislativou. Uživatelé systému Altus Vario tak pravidelně dostávají aktualizace, které zajišťují shodu dokladů a účetnictví s aktuální legislativou ČR a EU.^{140, 141}

4.2.8 QI

QI je informačním systémem firmy DC Concept a.s., která byla založena v roce 2000. O pět let později získala tato společnost ocenění Firma roku a v roce 2006 byla zařazena jako jediná česká firma do prestižního žebříčku informačních systémů TOP Vendors.¹⁴²

Systém QI nabízí 29 modulů, které obsluhují širokou škálu funkcí. Uživatel si může vybrat pouze ty, které potřebuje a vnitřní logika a propojení všech dat zůstanou zachovány, ať je výsledná sestava jakkoliv velká. Moduly systému jsou rozděleny do sedmi oblastí. Ekonomika poskytuje přesné, kompletní a aktuální informace pro účetní, personalisty i

¹³⁸ Altus software – Historie společnosti. *Altus software – podnikové informační systémy*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.altus.cz/o-firme/historie.html/>.

¹³⁹ Altus software – produkty a řešení. *Altus software – podnikové informační systémy*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.altus.cz/produkty/>.

¹⁴⁰ Software Altus Vario. *Altus software – podnikové informační systémy*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.vario.cz/>.

¹⁴¹ Altus software – produkty – Altus Vario. *Altus software – podnikové informační systémy*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.altus.cz/altus-vario/>.

¹⁴² QI – O nás. *QI – Informační systém pro firmy, systémy se zárukou*. [online]. [vid. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.qi.cz/o-nas/>.

vedoucí pracovníky. V oblasti Lidských zdrojů se nachází informace o zaměstnancích, jejich docházce a mzdách. Obchod a marketing zpracovává doklady, které souvisejí s pohybem zboží ve společnosti i mimo ni. Řízení firmy plánuje, organizuje a vede projekty. Moduly v oblasti Výroba slouží k plánování a přípravě výrobních kapacit, vlastnímu řízení procesu výroby s důrazem na jakost produktu. E-moduly slouží k podpoře prezentace firmy na internetu. Poslední oblastí, kterou společnost nabízí, jsou Specializované moduly, které slouží k nadstandardní podpoře speciálních činností ve firmě. Příkladem je Správa prostor či Doprava a expedice. Základem systému QI je třívrstvá architektura, která chrání data před ztrátou a poškozením. Ovládání a grafika je podobná jako v MS Office. Vkládání dat je rychlé a navíc se přenesou rovnou na všechny potřebné formuláře. To samé platí i při úpravě vložených dat. Systém QI se vyznačuje svou stabilitou, rychlostí a stálou aktuálností.¹⁴³

144

4.2.9 Informační systém K2

Výrobce informačního systému K2, společnost K2 atmitec s.r.o., vznikl v roce 1991. Název této firmy vznikl podle druhé nejvyšší hory světa nacházející se na hranici mezi Pákistánem a Čínou, která je symbolem vytrvalosti, stability a nadčasovosti. Firma K2 atmitec s.r.o. tvrdí, že se těmito charakteristikami vyznačuje nejen informační systém K2, ale také celé portfolio jejích služeb. Specifikem společnosti je vlastní 4D filozofie, čili poskytování kompletního ICT řešení šitého na míru. Portfolio společnosti se dělí na čtyři dimenze: K2 software, K2 cloud, K2 solution, K2 management.^{145, 146}

K2 je komplexní informační systém a mezi jeho hlavní přínosy patří zpřehlednění činnosti firmy, zvýšení produktivity práce, snížení nákladů, vyšší úroveň bezpečnosti dat apod. Systém obsahuje širokou nabídku modulů, mezi kterými nechybí Účetnictví, Marketing, Sklad, Majetek, Business Intelligence, Workflow, Média, Celnice, Výroba atd. Všechny moduly jsou nabízeny ve čtyřech jazykových mutacích. Systém K2 je možné provozovat

¹⁴³ QI – Z čeho se QI skládá?. *QI – Informační systém pro firmy, systémy se zárukou*. [online]. [vid. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.qi.cz/prohlidka-systemu/z-ceho-se-qi-sklada/>

¹⁴⁴ QI – Spousta dalších výhod. *QI – Informační systém pro firmy, systémy se zárukou*. [online]. [vid. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.qi.cz/prohlidka-systemu/spousta-dalsich-vyhod/>

¹⁴⁵ Profil společnosti | K2 atmitec. *Komplexní ICT řešení společnosti K2 atmitec s.r.o.* [online]. [vid. 2014-03-31]. Dostupné z: <http://www.k2.cz/cz/o-nas/profil-spolecnosti.html>

¹⁴⁶ 4D filozofie | K2 atmitec. *Komplexní ICT řešení společnosti K2 atmitec s.r.o.* [online]. [vid. 2014-03-31]. Dostupné z: <http://www.k2.cz/cz/o-nas/4d-filozofie.html>

v prostředí Microsoft i Linux. Jeho implementace úzce souvisí s hardwarovou vybaveností a připraveností na změnu systému.¹⁴⁷

4.2.10 Infor

Společnost Infor je předním světovým dodavatelem software. Služby implementace a podpory provádí ve 194 zemích a má přes 70 000 zákazníků. Česká pobočka, Infor Global Solutions, s.r.o., se nachází v Praze. V nabídce společnosti se nachází kompletní portfolio podnikového softwaru včetně řízení vztahů se zákazníky, správy podnikového majetku, plánování podnikových zdrojů, finančního řízení, řízení životního cyklu produktu, atd.¹⁴⁸

¹⁴⁹

V oblasti ERP systému si lze vybrat z různých řešení. Společnost při vývoji těchto systémů klade důraz především na výrobu a distribuci. Největší množství referencí má u společností automobilového průmyslu, strojírenství, podniků procesní výroby a distributorů. Stěžejními produkty z oblasti ERP jsou Infor LN a Infor Syteline.

Infor ERP LN je řešení, které lze provozovat na jakékoliv platformě, podle požadavků zákazníka. Uživatel nemusí měnit hardware, operační systém ani databázi. Systém je flexibilní, potřeby zákazníka budou naplněny pro jakýkoliv druh výroby, jakoukoliv geografickou oblast, všechny dodavatelské řetězce.

Infor Syteline byl odborníky vyvinut na diskrétní výrobu. Jeho už více než 25 let trvající vývoj poskytuje jistotu, že zákazník dostane nástroje, které potřebuje ke své práci. Systém pracuje na bázi technologií společnosti Microsoft. Infor Syteline zajišťuje prodej, výrobu, přehled v organizaci, automatizaci, řízení procesů, apod.¹⁵⁰

¹⁴⁷ Informační systém K2 | K2 atmitec. *Komplexní ICT řešení společnosti K2 atmitec s.r.o.* [online]. [vid. 2014-03-31]. Dostupné z: <http://www.k2.cz/cz/k2-software/informacni-system-k2.html>.

¹⁴⁸ Infor: Enterprise Software Solutions & Applications. *Infor: Enterprise Software Solutions for CRM, ERP, SCM, EAM & More.* [online]. [vid. 2014-04-02]. Dostupné z: <http://www.infor.com/company/>.

¹⁴⁹ Worldwide locations. *Infor: Enterprise Software Solutions for CRM, ERP, SCM, EAM & More.* [online]. [vid. 2014-04-02]. Dostupné z: <http://www.infor.com/locations/>.

¹⁵⁰ Infor ERP – erp software, enterprise resource planning, manufacturing systems. *Infor dodává podnikový software lépe.* [online]. [vid. 2014-04-02]. Dostupné z: <http://www.cz.infor.com/solutions/erp>.

4.2.11 Shrnutí informací o ERP systémech

Jak už bylo uvedeno na začátku druhého oddílu, těchto deset ERP systémů patří mezi ty nejúspěšnější na českém trhu a dokonce sedm z nich je od tuzemských výrobců. Produkty zahraničních společností nacházejí uplatnění především u velkých podniků. Stejně jako u ekonomických systémů i v tomto pododdíle budou použita kritéria dle Mejzlíka (2006) a jednotlivé programy budou podle nich porovnány. Kompletní přehled funkcí a vlastností ERP systémů je obsažen v příloze B.

Obsahová kritéria

Při porovnávání ERP systémů z pohledu funkčnosti bude lepší uvést ty moduly, které programy nenabízí. Na rozdíl od účetních softwarů je výkaznictví dle mezinárodních účetních standardů u ERP systému prakticky samozřejmostí. Pouze systém ABRA G4 podporuje výkaznictví dle IAS, IFRS a GAAP částečně. Jediným programem nenabízejícím tuto funkci vůbec je Altus Vario. Pokud by účetní jednotka chtěla spravovat obchody na finančním a kapitálovém trhu, měla by si vybrat IS K2, QI, Microsoft Dynamics NAV nebo SAP Business Suite. Ostatní programy tuto funkci neobsahují. Také řízení tržního rizika není u ERP systémů běžnou funkcí. Nabízí ji pouze IS K2, Microsoft Dynamics NAV, SAP Business Suite a Infor ERP LN. Samozřejmostí se stávají funkce jako PLM, PDM, SCM a CRM. Jediný systém, který tyto moduly vůbec neobsahuje je Orsoft. Funkci CRM lze ale do tohoto produktu integrovat prostřednictvím Microsoft Dynamics CRM nebo aplikace IBM Lotus Notes. Z uvedených deseti programů lze vyhodnotit, že systémem s nejnižší úrovní modulárnosti je Orsoft a s nejvyšší Informační systém K2. Celkové srovnání programů dle obsahových kritérií se nachází v tabulce 4, která je na stránce 72.^{151, 152}

¹⁵¹ Orsoft – Produkty – ORTEX. *Informační systémy, systémová integrace – ORTEX*. [online]. [vid. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.web.ortex.cz/produkty/orsoft/>.

¹⁵² Orsoft. *Ekonomické a informační systémy v praxi* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.systemonline.cz/prehled-informacnich-systemu/erp-systemy/orsoft-2.htm>.

Tab. 4: Srovnání ERP systémů z pohledu obsahových kritérií

Funkce / Program	Správa obchodů na finančním a kapitálovém trhu	Řízení tržního rizika	Výkaznictví dle IAS, IFRS, GAAP	Správa odpadů (i nebezpečných)	Řízení projektů	CRM	PLM	PDM	SCM
HELIOS Orange	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ČÁSTEČNĚ	ČÁSTEČNĚ	ANO
ABRA G4	NE	NE	ČÁSTEČNĚ	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Microsoft Dynamics NAV	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
SAP Business Suite	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
BYZNYS ERP	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Orsoft	NE	NE	ANO	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Altus Vario	NE	NE	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	NE
QI	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Informační systém K2	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Infor ERP LN	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Zdroj: Vlastní.

Systémová kritéria

Stejně jako u účetních softwarů je i v tomto případě důležité, pod jakým operačním systémem lze ERP programy provozovat. S platformou Microsoft Windows jsou kompatibilní všechny systémy. Některé navíc podporují Linux či Unix.

Na první pohled by se mohlo zdát, že pro funkčnost systému není důležité, jakou používá databázovou technologii. Tento parametr je ale podstatnou doplňkovou informací o výkonnosti systému, možnosti údržby a vývoje do budoucnosti. Hodnocení databázové technologie by mělo být úkolem skutečného odborníka. Všech deset systémů má jednu společnou databázi a tou je Microsoft SQL. Některé produkty navíc používají Oracle a Infor ERP LN databázi Informix, viz tabulka 5.¹⁵³

Tab. 5: Srovnání ERP systémů z pohledu systémových kritérií

Funkce / Program	Databáze	Podporované OS
HELIOS Orange	MS SQL	Windows
ABRA G4	MS SQL, Oracle	Windows, Linux
Microsoft Dynamics NAV	MS SQL	Windows
SAP Business Suite	MS SQL, Oracle, DB / 400	Windows, Linux, Unix, OS / 400,...
BYZNYS ERP	MS SQL	Windows
Orsoft	MS SQL, Oracle	Windows, Linux, HP - UX
Altus Vario	MS SQL	Windows
QI	MS SQL, Oracle	Windows
Informační systém K2	MS SQL, Oracle	Windows, Linux, Novell
Infor ERP LN	MS SQL, Oracle, Informix	Windows, Linux, AIX

Zdroj: Vlastní.

¹⁵³ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví.*

Obchodní kritéria

Důležitým obchodním kritériem u ERP systémů je implementace programu. Správnost implementace může mít vliv na fungování systému, protože je spojena s nastavením parametrů nejen vlastního systému, ale i některých systémových nastavení počítače nebo počítačové sítě. Průměrná doba implementace uvedených systémů je mezi 2 – 4 měsíci. Výjimku tvoří SAP Business Suite s dobou 6 měsíců a Infor ERP LN s délkou trvání 6 – 9 měsíců.¹⁵⁴

Auditorský posudek programu je v současnosti značně rozšířen. Hodnocení programu auditorem může být příznivým signálem o tom, že byla posouzena schopnost programu vyhovět základním požadavkům české legislativy. Nelze ale z tohoto posudku usuzovat, že program je vhodný pro použití v konkrétních podmínkách společnosti. Auditorský posudek je z tohoto hlediska považován spíše za parametr obchodního rázu. Většina uvedených ERP systémů je držitelem certifikátu ISO 9001, což samozřejmě představuje pravidelné auditorské hodnocení.¹⁵⁵

Vhodným zdrojem informací o systému jsou také recenze v odborných časopisech či od referenčních zákazníků. Je ale nutné obezřetně posoudit, zda recenze o programu nepředstavují pouze skrytý způsob placené reklamy. Všech deset ERP systémů má celou řadu referenčních zákazníků a někteří z nich jsou velice významné podniky. Například SAP Business Suite je produktem společnosti ČEZ, O2 a ŠKODA Auto. Microsoft Dynamics NAV je používán ve firmě Sodexo a Mountfield a systém Helios Orange používá AKCENTA CZ, Aktivit a Národní technické muzeum. Srovnání ERP systémů z pohledu obchodních kritérií se nachází v tabulce 6, která je zobrazena na následující straně.¹⁵⁶

¹⁵⁴ Tamtéž, s. 79.

¹⁵⁵ Tamtéž, s. 82

¹⁵⁶ MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*.

Tab. 6: Srovnání ERP systémů z pohledu obchodních kritérií

Funkce / Program	Doba implementace	Certifikace, audit	Hlavní referenční zákazníci
HELIOS Orange	max. 3 měsíce	ISO 9001, externí audit systému	AKCENTA, Aktivit, Interdoor,
ABRA G4	2 měsíce	audit, Czech Made	Dehtochema, Synlab, Hard Rock Café
Microsoft Dynamics NAV	4 měsíce	legislativní audit ČR a SR	AAA Auto, Sodexo, Mountfield
SAP Business Suite	6 měsíců	ISO 9001	ČEZ, O2, ŠKODA Auto
BYZNYS ERP	2 - 4 měsíce	ISO 9001, audit 2x ročně	Central Group, Letiště Brno, Ravak
Orsoft	3 - 5 měsíců	ISO 9001	Europasta SE, ŠPVS, Hradecká pekárna
Altus Vario	2 měsíce	ISO 9001	az - Profil, DEWA, Building SP
QI	3 měsíce	ISO 9001	Everstar, Galvamet, Procházka
Informační systém K2	2 - 3 měsíce	ISO 9001	Window Holding, GIENGER
Infor ERP LN	6 - 9 měsíců	ISO 9001	Aircraft Industries, JMB

Zdroj: Vlastní.

5 HODNOCENÍ INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ NA ZÁKLADĚ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Dotazníky jsou jedním z nejběžnějších nástrojů pro sběr dat a na jejich základě lze pořídit poměrně kvalitní vyhodnocení nějaké skutečnosti. Z tohoto důvodu bylo pro potřeby této diplomové práce vytvořeno dotazníkové šetření. Jeho hlavním úkolem bylo zjištění spokojenosti uživatelů zpracovávajících účetní data s informačními programy. Dotazník byl distribuován prostřednictvím webové stránky Vyplňto.cz. Tento způsob byl zvolen z důvodu snadného a rychlého vyplňování a podrobné analýzy dat. Dotazníkové šetření bylo provedeno cíleným rozesíláním webové adresy uživatelům, kteří zpracovávají či zpracovávali účetnictví a mají zkušenosti s nějakým účetním informačním programem. Z celkového počtu 169 dotázaných uživatelů odpovědělo 101 respondentů, návratnost dotazníku byla 60%. Sbírání dat trvalo osm dní. Dotazník obsahoval deset otázek a jeho kompletní znění je uvedeno v příloze C. V následujícím oddíle jsou jednotlivě rozebrány odpovědi respondentů a druhý oddíl této kapitoly přináší detailní hodnocení účetních informačních systémů.¹⁵⁷

¹⁵⁷ Moje průzkumy. *Vytvořit dotazník | Vyplňto.cz – řešení pro Váš internetový průzkum.* [online]. [vid. 2014-04-16]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=39394>.

5.1 Celkové odpovědi respondentů

První tři otázky dotazníku se týkaly charakteristiky respondentů. V otázce číslo jedna, která se zabývala zařazením ve společnosti, si respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí. Druhá a třetí otázka byla již nepovinná, protože se týkala velikosti podniku a v jakém odvětví respondent pracuje. Třetí otázka byla ještě navíc polouzavřená, aby měl respondent možnost zvolit vlastní odpověď. Odpovědi na první tři otázky jsou zobrazeny v obrázcích 7, 8 a 9. Absolutní a relativní odpovědi respondentů jsou uvedeny v příloze D.

Obr. 7: Rozčlenění respondentů

Zdroj: Vlastní.

Jak je možné vidět v obrázku 7, výsledkem na otázku „V současné době jste?“ je, že z celkového počtu 101 respondentů bylo přes 60 % zaměstnaných. Druhou největší skupinu uživatelů účetních informačních systémů tvořilo skoro 12 % studentů. Nejmenší zastoupení měli nezaměstnaní a majitelé firem.

Obr. 8: Velikost podniků

Zdroj: Vlastní.

Odpovědi na otázku, která se zabývala velikostí podniku, byly hodně vyvážené. Skoro 29 % respondentů pracuje v podniku o velikosti 10 – 24 zaměstnanců. Druhou skupinu tvořily podniky do deseti zaměstnanců a podstatný počet respondentů pracuje ve společnosti nad 250 zaměstnanců.

Obr. 9: Odvětví

Zdroj: Vlastní.

Otázka zabývající se odvětvím, přinesla výsledek, že nejvíce respondentů je zaměstnaných v oblasti výroby, finančnictví, pojišťovnictví a obchodu. Nejmenší zastoupení mělo odvětví médií, zdravotnictví a skladování. Vzhledem k tomu, že tato otázka byla polouzavřená, mohli respondenti zvolit i vlastní odpověď. Mezi ně například patří církev, advokacie a instalace a dovoz elektroniky.

Následující otázky v dotazníku se zabývaly informačními systémy. Otázka číslo 4 měla za úkol zjistit, s kterými programy pro zpracování účetnictví se respondenti již setkali. Tato otázka byla povinná a respondent musel zvolit minimálně jednu z nabízených možností. Tyto se skládaly ze všech dříve uvedených účetních softwarů a ERP systémů, eventuálně mohl respondent dopsat vlastní odpověď. Cílem této otázky bylo zjistit, s kterými programy mají respondenti nejvíce zkušeností. Výsledky otázky jsou uvedeny v obrázku 10.

Obr. 10: Přehled programů, s kterými se respondenti setkali

Zdroj: Vlastní.

Mezi pět nejčastějších odpovědí se zařadil program Pohoda, Účto, Stereo, SAP a Money S3. Mezi programy, které se ve výsledcích objevily jako vlastní možnosti odpovědi, patřil například účetní software MRP, Winstrom, Duel, ProServis a Vema.

Podstatou páté otázky bylo zjistit, jaké funkce (moduly) respondenti od programu na zpracování účetnictví vyžadují. Jinými slovy, co nejvíce při zpracovávání účetnictví potřebují. Tato otázka byla povinná a polouzavřená, takže respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní. Maximální počet odpovědí nebyl stanoven, takže respondent mohl zvolit všechny moduly nebo jen jeden. Všechny odpovědi jsou uvedené v obrázku 11.

Obr. 11: Přehled vyžadovaných modulů

Zdroj: Vlastní

Ze 101 vrácených responsí se vyhodnotilo, že mezi funkce, které vyžaduje přes 70 % respondentů, patří pokladna, fakturace, podvojné účetnictví a mzdy. Modul banka, evidence majetku a personalistika je potřebná pro více než 55 % uživatelů. Pouze 25 % respondentů vyžaduje od účetního programu daňový kalendář a finanční analýzu. Nejméně potřebnou funkcí je se svými necelými devíti procenty QR kód na faktuře.

Poslední čtyři otázky v dotazníku byly zaměřeny na hodnocení určitého programu. Znění šesté otázky bylo: „Jaký program používáte pro zpracovávání účetnictví?“. Respondent si musel vybrat pouze jednu z nabízených možností nebo napsat odpověď vlastními slovy. Cílem této otázky bylo, aby se respondent zaměřil pouze na jeden program, který bude v následujících otázkách hodnotit. Přehled programů, které respondenti používají, se nachází v obrázku 12.

Obr. 12: Používané programy

Zdroj: Vlastní.

V obrázku je jasně vidět, že nejvíce používaným programem je ERP systém SAP a ekonomický software Pohoda. Oba tyto programy používá skoro 16 % respondentů. Také program Stereo a Účto má u respondentů podstatné zastoupení, používá je 13 % dotazovaných uživatelů. Systémy, které se objevily jako vlastní možnost odpovědi, jsou nejméně používané a patří mezi ně Elanor a 6K Účetnictví.

Cílem sedmé otázky bylo zjistit, jak je respondent celkově spokojen s programem, který používá. Tato otázka byla povinná a musel si zvolit jednu z nabízených možností. Celkové výsledky jsou uvedeny v obrázku 13.

Obr. 13: Celková spokojenost respondentů s programem

Zdroj: Vlastní.

Výsledkem tohoto hodnocení bylo, že pětina dotazovaných je se systémem nespokojena. Skoro 7 % respondentů je dokonce velmi nespokojeno. Jak je ale vidět na obrázku, většině respondentům jejich program na zpracování účetnictví vyhovuje.

V osmé otázce měl respondent podrobněji zhodnotit program, který používá. Tato povinná otázka byla složena z několika podotázek a respondent musel rozhodnout na stupnici od 1 do 5, přičemž jednička znamenala nejlepší hodnocení a pětka nejhorší. Na základě průměrných výsledků této otázky lze vyhodnotit, že dotazovaní jsou celkově nejvíce spokojeni se zálohováním dat a se stabilitou systému. Naopak nejméně spokojeni jsou s výstupy v cizích jazycích a s kvalitou tiskových sestav. Vzhledem k tomu, že celkové průměrné výsledky jsou v podstatě nicneříkající, byl zhodnocen program, který vyšel nejlépe – Stereo a program, který dopadl nejhůře – Winstrom. Výsledky jsou uvedeny v tabulce 7.

Tab. 7: Hodnocení osmé otázky u programu Stereo a Winstrom

Podotázka	Průměrný výsledek	
	Stereo	Winstrom
Stabilita systému	1,769	4,600
Přehlednost prostředí	1,923	1,600
Jednoduchost ovládání	1,846	2,600
Kvalita tiskových sestav	2,077	3,200
Aktualizace legislativy	1,846	2,000
Telefonická a emailová podpora	2,143	2,600
Kvalita školicích kurzů	2,000	2,200
Zálohování dat	1,692	2,800
Zpětná oprava záznamů	1,769	2,600
Výstupy v cizích jazycích	2,769	4,100
Interaktivní nápověda	2,462	1,000
Uživatelské nastavení parametrů	2,000	2,800
Licenční podmínky	1,846	1,600

Zdroj: Vlastní.

Ze sedmé tabulky je patrné, že Stereo dopadlo při hodnocení jednotlivých parametrů daleko lépe než Winstrom. Největší rozdíl je ve stabilitě systému. U Winstromu je nejvýraznější slabinou a naopak u Sterea největší předností. V podotázce, která se zabývala výstupy v cizích jazycích, nevyšlo dobré hodnocení ani u jednoho programu. U softwaru Winstrom je jednoznačně nej kvalitnější funkcí interaktivní nápověda, které vyšlo hodnocení 1,000.

Cílem deváté otázky bylo zjistit, jestli by respondent doporučil program, který používá, potenciálním uživatelům zpracovávajícím účetnictví. Dotazovaná osoba si musela vybrat mezi odpověďmi „ano“, „nevím“ a „ne“. Výsledky této otázky jsou zobrazeny v obrázku 14.

Obr. 14: Doporučení programu ostatním respondentům

Zdroj: Vlastní.

Z obrázku je patrné, že většina, konkrétně téměř 59 % respondentů, by program, který používá na zpracovávání účetnictví, doporučila.

Poslední otázka se týkala ceny programu a měla za úkol zjistit, jak moc je pro respondenta důležité, kolik software stojí. V této povinné otázce si respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí. Celkové odpovědi jsou uvedeny v obrázku 15.

Obr. 15: Důležitost ceny programu

Zdroj: Vlastní.

Výsledkem této otázky bylo, že pro více jak polovinu uživatelů informačních systémů je cena důležitá. Tento výsledek se samozřejmě dal očekávat.

5.2 Detailní odpovědi respondentů

Jak už bylo uvedeno v předchozím oddíle, nejvíce respondenty používanými ekonomickými systémy jsou Pohoda, Stereo, Účto a Money S3. Mezi nejčastější ERP systémy patří SAP, HELIOS Orange a ABRA G4. Tyto programy budou v následujících pododdílech podrobně rozebrány podle jednotlivých odpovědí.

Celkové hodnocení účetních informačních systémů bylo sestaveno na základě osmé otázky, ve které respondenti museli hodnotit jednotlivá kritéria systému na stupnici od jedné do pěti. Těmto hodnotám bylo přiřazeno bodové ohodnocení. Hodnotě jedna bylo přiřazeno 8 bodů a hodnotě pět 0 bodů. Jednotlivá kritéria byla ještě navíc rozdělena na tři kategorie podle Mejzlíka (2006). Aby bylo hodnocení úplné, mělo by se vzít v potaz i předchozí srovnání systémů podle obsahových, systémových a obchodních kritérií, jehož kompletní znění se nachází v příloze B. Na základě tohoto srovnání budou tabulky u všech programů rozšířené o hodnocení dle parametrů. Počet bodů závisel na dostupnosti funkce. Pokud systém danou funkci nabízí, dostane jeden bod. Při nabídce více možností, například u operačních systémů, má jeden bod za každou možnost. Pokud software daný modul nepodporuje, nedostane žádný bod. Hodnocených funkcí v kategorii obsahových kritérií bylo celkem 25, takže bylo možné získat 25 bodů. U systémových kritérií bylo hodnocení trochu komplikovanější. Počet bodů závisel na počtu podporovaných operačních systémů a databází u ERP softwarů a u ekonomických programů se hodnotil počet operačních systémů, a zda program podporuje vzdálený mobilní přístup. Počet bodů u obchodních kritérií závisel u ERP systémů na době implementace, která byla hodnocena poměrem podle celkového počtu měsíců. U ekonomických softwarů se hodnotila možnost zaškolení. Hodnocení programů je v následujících pododdílech seřazeno podle počtu responsí.

5.2.1 SAP

Z celkového počtu 101 odpovědí odpovědělo 16 respondentů, že používá pro zpracovávání účetnictví ERP systém SAP. A z toho 82 % pracuje v podniku, který má více než 250 zaměstnanců. Celkově jsou respondenti s tímto programem převážně spokojeni, pouze 4 lidé odpověděli, že jsou spíše nespokojeni. Celkové dotazníkové vyhodnocení programu SAP je přehledně zobrazeno v tabulce číslo 8, která se nachází na následující stránce.

Tab. 8: Hodnocení programu SAP

SAP			
Kritérium	Hodnocení dle dotazníku	Hodnocení dle parametrů	Celkem
<i>Obsahová kritéria</i>			
Kvalita tiskových sestav	76		
Aktualizace legislativy	90		
Zpětná oprava záznamů	74		
Výstupy v cizích jazycích	86		
Uživatelské nastavení parametrů	90		
Interaktivní nápověda	82		
Celkem	498	24	522
<i>Systémová kritéria</i>			
Stabilita systému	98		
Přehlednost prostředí	82		
Jednoduchost ovládání	74		
Zálohování dat	94		
Celkem	348	7	355
<i>Obchodní kritéria</i>			
Telefonická a emailová podpora	80		
Kvalita školicích kurzů	86		
Licenční podmínky	86		
Celkem	252	3	255
CELKOVÉ VYHODNOCENÍ	1098	34	1132
MAXIMÁLNÍ POČET BODŮ			1664
CELKOVÁ ÚSPĚŠNOST PROGRAMU			65,99%

Zdroj: Vlastní

Celkově mohl program SAP získat 1664 bodů (13 kritérií, 8 bodů za kritérium, 16 respondentů). Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení respondentů vyšlo 1098 bodů, lze konstatovat, že SAP má 66% úspěšnost. Celkové hodnocení programu včetně bodů za obsahová, systémová a obchodní kritéria je 1132 bodů.

5.2.2 Pohoda

Stejně jako SAP i Pohodu používá ze všech dotazovaných 16 respondentů, kteří pracují v podnicích malých, středních a dokonce i velkých. Mezi těmito respondenty se objevují živnostníci, zaměstnanci i majitelé firem. Také obor podnikatelské činnosti je dost různorodý. Celková spokojenost respondentů s tímto programem je 95% a jeho kompletní hodnocení se nachází v tabulce číslo 9.

Tab. 9: Hodnocení programu POHODA

POHODA			
Kritérium	Hodnocení dle dotazníku	Hodnocení dle parametrů	Celkem
Obsahová kritéria			
Kvalita tiskových sestav	90		
Aktualizace legislativy	96		
Zpětná oprava záznamů	92		
Výstupy v cizích jazycích	76		
Uživatelské nastavení parametrů	88		
Interaktivní nápověda	76		
Celkem	518	22	540
Systémová kritéria			
Stabilita systému	102		
Přehlednost prostředí	98		
Jednoduchost ovládání	94		
Zálohování dat	102		
Celkem	396	1	397
Obchodní kritéria			
Telefonická a emailová podpora	80		
Kvalita školicích kurzů	84		
Licenční podmínky	84		
Celkem	248	1	249
CELKOVÉ VYHODNOCENÍ	1162	24	1186
MAXIMÁLNÍ POČET BODŮ			1664
CELKOVÁ ÚSPĚŠNOST PROGRAMU			69,83%

Zdroj: Vlastní.

Celkem mohl program Pohoda získat 1664 bodů, protože ho hodnotilo 16 respondentů. Software získal 1162 bodů a z toho vyplývá, že jeho úspěšnost je o něco vyšší než u SAPu: 70 %. Celkový počet bodů včetně hodnocení dle parametrů je 1186.

5.2.3 Stereo

Program Stereo měl o 3 respondenty méně než Pohoda a SAP. Tento program používají živnostníci i zaměstnanci pracující v podnicích do 50 zaměstnanců a není mezi nimi ani jeden, který by nebyl spokojený. Hodnocení programu Stereo se nachází v tabulce 10.

Tab. 10: Hodnocení programu STEREO

STEREO			
Kritérium	Hodnocení dle dotazníku	Hodnocení dle parametrů	Celkem
<i>Obsahová kritéria</i>			
Kvalita tiskových sestav	70		
Aktualizace legislativy	78		
Zpětná oprava záznamů	82		
Výstupy v cizích jazycích	58		
Uživatelské nastavení parametrů	72		
Interaktivní nápověda	66		
Celkem	426	16	442
<i>Systémová kritéria</i>			
Stabilita systému	80		
Přehlednost prostředí	74		
Jednoduchost ovládání	78		
Zálohování dat	80		
Celkem	312	1	313
<i>Obchodní kritéria</i>			
Telefonická a emailová podpora	68		
Kvalita školicích kurzů	78		
Licenční podmínky	76		
Celkem	222	1	223
CELKOVÉ VYHODNOCENÍ	960	18	978
MAXIMÁLNÍ POČET BODŮ			1352
CELKOVÁ ÚSPĚŠNOST PROGRAMU			71,01%

Zdroj: Vlastní.

Vzhledem k tomu, že program Stereo hodnotilo 13 respondentů, maximální počet možných bodů je 1352. Software získal 960, což znamená, že jeho úspěšnost je 71%. Celkové hodnocení programu včetně bodů za obsahová, systémová a obchodní kritéria je 978 bodů.

5.2.4 Účto

Program Účto používá stejně jako Stero 13 respondentů pracujících převážně v podnicích do deseti zaměstnanců. Ani u tohoto programu se nenašel nespokojený uživatel. Stejně jako u předchozích programů je provedeno vyhodnocení, které se nachází v tabulce 11.

Tab. 11: Hodnocení programu ÚČTO

ÚČTO			
Kritérium	Hodnocení dle dotazníku	Hodnocení dle parametrů	Celkem
Obsahová kritéria			
Kvalita tiskových sestav	56		
Aktualizace legislativy	72		
Zpětná oprava záznamů	68		
Výstupy v cizích jazycích	58		
Uživatelské nastavení parametrů	60		
Interaktivní nápověda	70		
Celkem	384	12	396
Systémová kritéria			
Stabilita systému	70		
Přehlednost prostředí	60		
Jednoduchost ovládání	68		
Zálohování dat	74		
Celkem	272	1	273
Obchodní kritéria			
Telefonická a emailová podpora	58		
Kvalita školicích kurzů	64		
Licenční podmínky	72		
Celkem	194	1	195
CELKOVÉ VYHODNOCENÍ	850	14	864
MAXIMÁLNÍ POČET BODŮ			1352
CELKOVÁ ÚSPĚŠNOST PROGRAMU			62,87%

Zdroj: Vlastní.

Stejně jako Stereo mohl program Účto získat 1352 bodů. Respondenti tento program ohodnotili 850 body, a proto je jeho celková úspěšnost necelých 63 %. S body za parametry má program Účto celkem 864 bodů.

5.2.5 Money S3

Pátým respondenty nejpoužívanějším programem je Money S3. Tento program využívají živnostníci a zaměstnanci, kteří pracují v malých a středních podnicích. Celkové hodnocení programu je zobrazeno v tabulce 12.

Tab. 12: Hodnocení programu MONEY S3

MONEY S3			
Kritérium	Hodnocení dle dotazníku	Hodnocení dle parametrů	Celkem
<i>Obsahová kritéria</i>			
Kvalita tiskových sestav	32		
Aktualizace legislativy	48		
Zpětná oprava záznamů	44		
Výstupy v cizích jazycích	26		
Uživatelské nastavení parametrů	40		
Interaktivní nápověda	34		
Celkem	224	23	247
<i>Systémová kritéria</i>			
Stabilita systému	42		
Přehlednost prostředí	32		
Jednoduchost ovládání	34		
Zálohování dat	42		
Celkem	150	1	151
<i>Obchodní kritéria</i>			
Telefonická a emailová podpora	40		
Kvalita školicích kurzů	44		
Licenční podmínky	40		
Celkem	124	2	126
CELKOVÉ VYHODNOCENÍ	498	26	524
MAXIMÁLNÍ POČET BODŮ			728
CELKOVÁ ÚSPĚŠNOST PROGRAMU			68,41%

Zdroj: Vlastní.

Program Money S3 hodnotilo 7 respondentů a tak je maximální možný počet bodů 728. Software získal 498bodů, tedy je jeho celková úspěšnost přes 68 %. Celkové vyhodnocení, včetně bodů za obsažené moduly, činí 524 bodů.

5.2.6 HELIOS Orange

Dalším hodnoceným ERP systémem je HELIOS Orange, který je používán v gastronomii a obchodování. Používají ho zaměstnanci a studenti kombinovaného studia v podnicích do 50 zaměstnanců. Všech šest respondentů je s tímto programem spíše spokojeno. Celkové vyhodnocení programu HELIOS Orange se nachází v tabulce 13.

Tab. 13: Hodnocení programu HELIOS ORANGE

HELIOS ORANGE			
Kritérium	Hodnocení dle dotazníku	Hodnocení dle parametrů	Celkem
<i>Obsahová kritéria</i>			
Kvalita tiskových sestav	28		
Aktualizace legislativy	32		
Zpětná oprava záznamů	30		
Výstupy v cizích jazycích	18		
Uživatelské nastavení parametrů	18		
Interaktivní nápověda	18		
Celkem	144	22	166
<i>Systémová kritéria</i>			
Stabilita systému	28		
Přehlednost prostředí	36		
Jednoduchost ovládání	30		
Zálohování dat	30		
Celkem	124	6	130
<i>Obchodní kritéria</i>			
Telefonická a emailová podpora	26		
Kvalita školicích kurzů	26		
Licenční podmínky	24		
Celkem	76	2	78
CELKOVÉ VYHODNOCENÍ	344	30	374
MAXIMÁLNÍ POČET BODŮ			624
CELKOVÁ ÚSPĚŠNOST PROGRAMU			55,13%

Zdroj: Vlastní.

Program HELIOS Orange mohl získat celkem 624 bodů, protože ho hodnotilo 6 respondentů. Díky tomu, že dostal pouze 344 bodů, je jeho celková úspěšnost 55%. Vyhodnocení programu včetně bodů za obsažené moduly činí 374 bodů.

5.2.7 ABRA G4

Posledním hodnoceným programem je ERP systém ABRA G4. Tento program je respondenty používán ve stavebnictví a strojírenství v podnicích do 50 zaměstnanců. Polovina z celkem čtyř dotazovaných uživatelů je s programem nespokojena. Vyhodnocení programu a jeho celkové úspěšnosti se nachází v tabulce 14.

Tab. 14: Hodnocení programu ABRA G4

ABRA G4			
Kritérium	Hodnocení dle dotazníku	Hodnocení dle parametrů	Celkem
Obsahová kritéria			
Kvalita tiskových sestav	18		
Aktualizace legislativy	22		
Zpětná oprava záznamů	22		
Výstupy v cizích jazycích	18		
Uživatelské nastavení parametrů	18		
Interaktivní nápověda	18		
Celkem	116	21,5	137,5
Systémová kritéria			
Stabilita systému	22		
Přehlednost prostředí	18		
Jednoduchost ovládání	16		
Zálohování dat	24		
Celkem	80	6	86
Obchodní kritéria			
Telefonická a emailová podpora	16		
Kvalita školicích kurzů	22		
Licenční podmínky	18		
Celkem	56	4	60
CELKOVÉ VYHODNOCENÍ	252	31,5	283,5
MAXIMÁLNÍ POČET BODŮ			416
CELKOVÁ ÚSPĚŠNOST PROGRAMU			60,58%

Zdroj: Vlastní.

Vzhledem k tomu, že program ABRA G4 je používán necelými čtyřmi procenty dotazovaných uživatelů, mohl získat 416 bodů. Program dostal 252 bodů, tedy je jeho celková úspěšnost téměř 61 %.

5.2.8 Celkové vyhodnocení vybraných programů

Za účelem správného a srovnatelného vyhodnocení byly použity pouze výsledky z dotazníků. Celkový počet bodů, které jednotlivé programy získaly, se vydělil celkovým možným počtem bodů a tím byla získána procentuální úspěšnost daného programu. Výsledky vybraných ekonomických programů se nachází v tabulce 15 a ERP systémů v tabulce 16. Kompletní srovnání je zobrazeno v tabulce 17.

Tab. 15: Celková úspěšnost vybraných ekonomických programů

Program	Počet získaných bodů / maximální počet bodů	Výsledek
Stereo	960 / 1352	71,01%
Pohoda	1162 / 1664	69,83%
Money S3	498 / 728	68,41%
Účto	850 / 1352	62,87%

Zdroj: Vlastní.

Tab. 16: Celková úspěšnost vybraných ERP systémů

Program	Počet získaných bodů / maximální počet bodů	Výsledek
SAP	1098 / 1664	65,99%
ABRA G4	252 / 416	60,58%
HELIOS Orange	344 / 624	55,13%

Zdroj: Vlastní.

Tab. 17: Celková úspěšnost všech vybraných programů

Program	Výsledek
Stereo	71,01%
Pohoda	69,83%
Money S3	68,41%
SAP	65,99%
Účto	62,87%
ABRA G4	60,58%
HELIOS Orange	55,13%

Zdroj: Vlastní.

ZÁVĚR

Použití informačního systému při zpracovávání účetních dat je v současnosti prakticky nezbytné. Tyto systémy práci usnadňují, zrychlují, zaručují spolehlivější archivaci dat apod. Výběr takového softwaru ale není jednoduchý proces a společnost by ho neměla brát na lehkou váhu.

Na trhu s účetními informačními systémy se nachází celá řada programů, které mají dlouholetou tradici a velice dobrou pověst díky svým referenčním zákazníkům. Cílem této diplomové práce byla analýza výhod a omezení těchto softwarů a jejich ekonomické zhodnocení. Aby bylo možné programy zhodnotit, musely být rozděleny na ekonomické a ERP systémy. Vzhledem k tomu, že ekonomické systémy jsou zaměřeny hlavně na zpracovávání účetnictví a ERP systémy i na jiné podnikové procesy, nebylo by porovnání mezi nimi srovnatelné. Po rozdělení na tyto dvě skupiny byla definována kritéria, podle kterých se hodnotila funkčnost a veškeré služby, které s programy souvisí. Kompletní přehledy těchto srovnání se nachází v přílohách.

Jelikož je složité všeobecně určit, který program je na trhu ten nejlepší, protože každá účetní jednotka si klade jiné požadavky, byl proveden průzkum trhu prostřednictvím dotazníkové šetření. To v podstatě potvrdilo předpoklad nejpoužívanějších programů. Je to ERP systém SAP a ekonomické systémy Pohoda, Money S3, Stereo a program pro vedení daňové evidence - Účto. Tyto programy a další dva ERP systémy (Abra G4 a Helios Orange) byly vyhodnoceny na základě odpovědí od respondentů a navíc k nim bylo přidáno hodnocení ze dříve zjištěných informací. Odpovědím a všem modulům, které programy obsahují, bylo přiděleno bodové ohodnocení tak, aby bylo možné tyto systémy vzájemně porovnat.

Cílem této diplomové práce bylo také zjištění požadavků uživatelů na účetní informační systémy. Toto zkoumání bylo podstatou páté otázky dotazníkového šetření. Výsledkem je, že mezi nejvíce potřebné moduly patří fakturace, pokladna, podvojný účetnictví a mzdy. Modul banka, evidence majetku a personalistika už není vyžadován v takové míře jako první uvedené funkce a mezi nejméně potřebné moduly se řadí aktivní daňový kalendář, vzdálený přístup, finanční analýza a QR kódy na fakturách. Z těchto skutečností lze usoudit, že většina

uživatelů účetních informačních systémů nevyžaduje ke zpracovávání účetních dat tyto nadstandardní funkce.

Celkové vyhodnocení programů bylo provedeno zvlášť u ERP systémů i u ekonomických softwarů. V kategorii ERP systémů dostal od respondentů nejvíce bodů program SAP. Lze tedy konstatovat, že tento systém je vhodný pro velké společnosti. Tuto skutečnost také potvrzují reference, které program SAP má. Jak už bylo dříve uvedeno, používají ho podniky jako je ČEZ či ŠKODA Auto. U ekonomických softwarů se stal nejlepším programem software působící na českém trhu už 18 let - Stereo. Tento program je vhodný pro živnostníky nebo malé a střední podniky, které nepotřebují řídit veškeré podnikové procesy. Stereo sice nenabízí tolik funkcí jako jiné ekonomické programy, ale s jeho přehledností, stabilitou a jednoduchostí jsou respondenti natolik spokojeni, že to nejspíše vyvažuje všechny jeho nedostatky.

Jak je uvedeno v poslední tabulce této diplomové práce, úplně nejlepším programem, dle respondentů, se stal software Stereo. V podstatě to potvrzuje tvrzení dříve uvedené, že uživatelé účetních informačních systémů nevyžadují tolik nadstandardních funkcí. Samozřejmostí je, že velké firmy, které potřebují moduly na řízení výroby, jakosti či projektů, tento program nezvolí, ale vyberou si některý z ERP systémů.

Ačkoliv je softwarů na zpracovávání účetních dat na českém trhu mnohem více, bylo vybráno dvacet těch, které jsou na předních pozicích používanosti. Přínosem této diplomové práce je porovnání mezi ekonomickými programy a ERP systémy a přehled jejich modulů a funkcí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Seznam bibliografických odkazů

SEDLÁČEK, J. et al. *Základy finančního účetnictví*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2005. ISBN 80-86119-95-5.

LANDA, M. *Organizace účetních agend ve firmě*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2005. ISBN 80-7261-123-2.

MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Finanční účetnictví: poznámky k vybraným oblastem účetní teorie v podmínkách současné účetní regulace*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2010. ISBN 978-80-7372-690-4.

JANHUBA, M. *Základy teorie účetnictví*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0852-4.

MALÍKOVÁ, O. a J. HORÁK. *Technika provádění účetních záznamů včera a dnes*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2011. ISBN 978-80-7372-799-4.

MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1136-3.

KŘÍŽOVÁ, Z., *Účetní systémy na PC*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005. ISBN 80-210-3904-3.

POSPÍŠILOVÁ, M., L. MEJZLÍK a L. VELECHOVSKÁ. *Počítačem integrované řízení podniku*. 1. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2008. ISBN 978-80-7273-153-4.

BASL, J. a R. BLAŽÍČEK. *Podnikové informační systémy*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4307-3.

SIMKIN, M. G., J. M. ROSE, C. S. NORMAN. *Core Concepts of Accounting Information Systems*. 12th Edition. Hoboken NJ: John C. Wiley & Sons, Inc., 2012. ISBN 978-1-118-02230-6.

ROMNEY, M. B. and P. J. STEINBART. *Accounting information systems*. 11th Edition. Upper Saddle River, N.J.: Pearson Prentice Hall, 2009. ISBN 9780135009376.

Seznam internetových odkazů

Zákon o účetnictví [online] Dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/cast1.aspx>.

ERP use: exklusive or complemented? – ProQuest. *ProQuest*. [online]. [vid. 2014-04-17]. Dostupné

z: <http://search.proquest.com/docview/234907053/abstract/4F32A0B588044213PQ/6?accountid=17116/>

Uplatňování definice malého a středního podniku (MSP). *BusinessInfo.cz*. [online]. [vid. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/uplatnovani-nove-definice-maleho-a-3760.html>

Katalog informačních systémů. *Ekonomické a informační systémy v praxi* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.systemonline.cz>

Portál POHODA – O společnosti STORMWARE. *O společnosti STORMWARE* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/about/o-portalu-pohoda/o-spolecnosti-stormware/>

POHODA – ekonomický a informační systém. *Ekonomický a informační systém POHODA* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.stormware.cz>

Profil společnosti CÍGLER SOFTWARE. *Účetní program Money S3, ERP systém a informační systémy S4 & S5 – CÍGLER SOFTWARE* [online]. [vid. 2014-03-23]. Dostupné z: <http://www.money.cz>

O nás. *Jednoduché účetnictví a daňová evidence / Účto – Tichý & spol.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.ucto2000.cz/default.htm>

Tichý Účto 2014/2013 nejlevněji – daňová evidence / jednoduché účetnictví Účto 2000. *Blahasoft: účetní a ekonomický software.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.obchod.blahasoft.cz/software/ucto-tichy/>

EKONOM – účetní systém + flashdisk 32GB zdarma. *Blahasoft: účetní a ekonomický software.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.obchod.blahasoft.cz/software/ekonom-system/>

Produkty / Základní popis. *Účetní programy – EKONOM.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.ekonom-system.cz/cz/produkty>

O nás. *Společnost – Asseco Solutions.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.assecosolutions.eu/cz/spolecnost/>

O společnosti Asseco Solutions, producent informačních systémů – HELIOS.eu. *HELIOS – podnikový informační systém, ekonomický a účetní software, systém pro veřejnou správu.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.helios.eu/cz/o-spolecnosti/o-nas.html>

O společnosti. *GORDIC: Informační systémy s vazbou na datové schránky, software pro veřejnou správu.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.gordic.cz/portal/Ospolecnosti/tabid/53/language/cs-CZ/Default.aspx>

| O nás | FlexiBee Systems s.r.o. *FlexiBee: internetové ekonomické systémy* | *FlexiBee Systems s.r.o.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.flexibee.ec/firma/o-nas>.

Největší výhody FlexiBee. *FlexiBee – ekonomický systém a účetnictví online.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.flexibee.info>.

O firmě. *Ježek software s.r.o. – Ekonomické systémy STEREO a DUEL.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.jezeksw.cz/o-firme/>

Ježek STEREO – účetní program – podvojný účetnictví + praktické dárky zdarma. *Blahasoft: účetní a ekonomický software.* [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.obchod.blahasoft.cz/software/stereo-jezek/>.

Společnost PREMIER system. *Premier system*. [online]. [vid. 2014-03-26]. Dostupné z: <http://www.premier.cz/cs/spolecnost.asp>.

O nás. *WINDUO – Ekonomický software, účetnictví, daňová evidence*. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.winduo.cz/index.php?mid=1&cid=1&ofsY=0>.

SODOMKA, P. a H. KLČOVÁ. Český ERP trh zrychlil růst, v segmentu SME přibýlo 2 000 projektů. *CVIS*. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.cvis.cz/hlavni.php?stranka=novinky/clanek.php&id=1312>.

HELIOS Orange. *HELIOS Orange: podnikový informační systém pro SMB – Business Intelligence, CRM, Controlling – HELIOS.eu*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.helios.eu/cz/produkty/helios-orange.html>.

Přesvědčte se o výhodách informačního systému HELIOS Orange. *HELIOS Orange – Nejrozšířenější podnikový informační systém v segmentu SME*. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.heliosorange.com/cz/vyhody.html>.

Podnikový informační systém. *HELIOS Green*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.heliosgreen.eu/cz/podnikovy-informacni-system.html>.

HELIOS Green. *HELIOS Green: efektivní ERP systém pro velké firmy – HELIOS.eu*. [online]. [vid. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.helios.eu/cz/produkty/helios-green.html>.

Profil společnosti. *ABRA Software | Podnikové informační systémy ABRA*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.abra.eu/o-firme/profil-spolecnosti>.

Profil společnosti Microsoft Česká republika. *Microsoft Česká republika | Zařízení a služby*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: http://www.microsoft.com/cs-cz/news/inside_ms.aspx.

Microsoft Dynamics NAV. *Ekonomické a informační systémy v praxi* [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.systemonline.cz/prehled-informacnich-systemu/ekonomicke-systemy/microsoft-dynamics-nav.htm>.

Press Fact Sheet | SAP. *SAP Česká republika | SAP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.sap.com/cz/about/press-fact-sheet.html>.

SAP Business Suite | RANKENEN a.s. *RANKENEN a.s. IT poradenská společnost*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.rankenen.cz/produkty/sap-business-suite/>.

Profil společnosti. *JKR – dodavatel BYZNYS ERP*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.jkr.cz/o-spolecnosti/profil-spolecnosti>.

Informace o firmě – ORTEX. *Informační systémy, systémová integrace – ORTEX*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.web.ortex.cz/o-firme/>.

Altus software – Historie společnosti. *Altus software – podnikové informační systémy*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.altus.cz/o-firme/historie.html>.

Software Altus Vario. *Altus software – podnikové informační systémy*. [online]. [vid. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.vario.cz>.

QI – O nás. *QI – Informační systém pro firmy, systémy se zárukou*. [online]. [vid. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.qi.cz/o-nas/>.

Profil společnosti | K2 atmitec. *Komplexní ICT řešení společnosti K2 atmitec s.r.o.* [online]. [vid. 2014-03-31]. Dostupné z: <http://www.k2.cz/cz/o-nas/profil-spolecnosti.html>.

Infor: Enterprise Software Solutions & Applications. *Infor: Enterprise Software Solutions for CRM, ERP, SCM, EAM & More*. [online]. [vid. 2014-04-02]. Dostupné z: <http://www.infor.com/company/>.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Srovnání účetních programů.....	102 - 103
Příloha B – Srovnání ERP systémů.....	104 - 105
Příloha C – Dotazník	106 - 109
Příloha D – Výsledky dotazníku	110 - 116

PŘÍLOHA A – Přehled ekonomických programů a modulů

Tab. A1: Srovnání ekonomických programů a jejich modulů

Název	POHODA	MONEY S3	ÚČTO	EKONOM	HELIOS Red	GORDIC WIN	FlexiBee	Stereo	PREMIER system	WinDUO
Výrobce	STORMWARE s.r.o.	CÍGLER SOFTWARE a.s.	Tichý & spol.	Elisoft s.r.o.	Asseco Solutions, a.s.	GORDIC s.r.o.	FlexiBee Systems s.r.o.	Ježek software s.r.o.	PREMIER systém, a.s.	ČAPEK - WinDUO s.r.o.
Působení produktu na trhu	19 let	13 let	24 let	16 let	23 let	15 let	6 let	18 let	14 let	18 let
Regionální zastoupení	ČR + Slovensko	ČR + Slovensko	ČR	ČR	ČR + Slovensko	ČR	ČR + Slovensko	ČR	ČR + Slovensko	ČR + Slovensko
Podvojný účetnictví	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Daňová evidence	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO
Nákladový účetnictví	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Pohledávky a závazky	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Pokladna	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Banka	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Nákup - prodej	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Majetek	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Personalistika	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Mzdy do 25 zam.	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
Mzdy nad 25 zam.	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
Finanční analýza	ANO	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
Skladové hospodářství	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Doprava	NE	NE	NE	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO	NE
Intrastat	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE
Výroba	NE	ANO	NE	ANO	NE	NE	ANO	NE	ANO	ANO
Cizí měny	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Možnost úpravy formulářů	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Kniha jízd	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
E-commerce	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO
Homebanking	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Účtování více firem současně	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Daňový kalendář	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE
Libovolný fiskální rok	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO
Řízení cash flow	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
CRM	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	NE
Výkaznictví dle IAS, IFRS, GAAP	NE	NE	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	NE
Podporované OS	Windows	Windows	Windows	Windows, Linux (omezeně)	Windows	Windows	Windows, Linux, Mac OS X	Windows	Windows	Windows (kromě 64bit)
Vzdálený přístup - mobil	NE	ANO	NE	ANO	NE	NE	ANO	NE	ANO	ANO
Možnost zaškolení	hromadné nebo individuální u prodejce, cena 1500 - 2500 Kč / osoba	hromadné u prodejce, cena 1990 Kč / osoba	externí firma - individuální, cena 800 Kč / hodina	hromadné u zákazníka nebo individuální u prodejce, cena 600 Kč / osoba	individuální u zákazníka, cena 1050 Kč / hodina	individuální u prodejce, cena 1100 - 2900 Kč / osoba	hromadné u prodejce nebo individuální u zákazníka, cena 1200 Kč / hod - 8500 Kč za 1/2 dne	hromadné u prodejce, cena 2200 Kč / osoba (ke komplet verzi, 2 dny školení zdarma)	hromadné u prodejce nebo individuální u zákazníka, cena neuvedena	individuální u prodejce nebo u zákazníka, cena 790 Kč / osoba
Počet instalací	více než 150 000	více než 60 000	více než 30 000	30 000	4 000	5 000	600	více než 15 000	více než 3500	1500
Cena 1 licence v Kč *	13 980,-	14 990,-	3 998,-	17 180,-	58 300,-	závislá na typech a počtu agend	23900,-	18 000,-	31 390,-	18 700,-

Zdroj: Vlastní.

PŘÍLOHA B – Přehled ERP systémů a modulů

Tab. B1: Srovnání ERP systémů a jejich modulů

Název	HELIOS Orange	ABRA G4	Microsoft Dynamics NAV	SAP Business Suite	BYZNYS ERP	Orsoft	Altus Vario	QI	Informační systém K2	Inrof ERP LN
Výrobce	Asseco Solutions, a.s.	ABRA Software, a.s.	Microsoft, s.r.o.	SAP	J.K.R., s.r.o.	ORTEX, s.r.o.	Altus software, s.r.o.	DC Concept, a.s.	K2 atmitec, s.r.o.	Infor Global Solutions, s.r.o.
Doba implementace	max. 3 měsíce	2 měsíce	4 měsíce	6 měsíců	2 - 4 měsíce	3 - 5 měsíců	2 měsíce	3 měsíce	2 - 3 měsíce	6 - 9 měsíců
Finanční účetnictví	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Nákladové účetnictví	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO (Activity Based Costing - částečně)	ANO (bez Activity Based Costing)	ANO	ANO	ANO
Řízení cash flow	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO
Finanční plánování	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Zahraniční obchod	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Správa obchodů na finančním a kapitálovém trhu	NE	NE	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE
Doprava	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Mzdy	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Skladové hospodářství	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Správa investičního majetku	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Plánování investičních akcí	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO
Řízení tržního rizika	NE	NE	ANO	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO	ANO
Správa odpadů (i nebezpečných)	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO

Nákup a prodej přes internet (B2B, B2C)	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Řízení výroby	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO (bez hromadné a kontinuální)	ANO	ANO	ANO
Řízení jakosti	ANO	ANO	ČÁSTEČNĚ	ANO	ANO	ČÁSTEČNĚ	ANO	ANO	ANO	ANO
Řízení projektů	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO
Řízení lidských zdrojů	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
PLM	ČÁSTEČNĚ	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
PDM	ČÁSTEČNĚ	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
SCM	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO
CRM	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Sledování inslovenčního rejstříku	ANO	ANO	NE	NEUVEDENO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
Výkaznictví dle IAS, IFRS, GAAP	ANO	ČÁSTEČNĚ	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO
Databáze	MS SQL	MS SQL, Oracle	MS SQL	MS SQL, Oracle, DB/400	MS SQL	MS SQL, Oracle	MS SQL	MS SQL, Oracle	MS SQL, Oracle	MS SQL, Oracle, Informix
Podporované OS	Windows	Windows, Linux	Windows	Windows, Linux, Unix, OS/400,..	Windows	Windows, Linux, HP - UX	Windows	Windows	Windows, Linux, Novell	Windows, Linux, AIX
Mobilní technologie	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ČÁSTEČNĚ	ANO	ANO	ANO	ANO
Certifikace, audity	ISO 9001, externí audit systému	audit, Czech Made	legislativní audit ČR a SR	ISO 9001	ISO 9001, audit 2 x ročně	ISO 9001	ISO 9001	ISO 9001	ISO 9001	ISO 9001
Hlavní referenční zákazníci	AKCENTA CZ, Aktivit, Intedoor, Národní technické muzeum	Dehtochema, Synlab, Gennet, Hard Rock Café	AAA Auto, Sodexo, Mountfield, Chvalis	ČEZ, O2, ŠKODA Auto, Česká spořitelna, Unipetrol, Ministerstvo vnitra	Central Group, Letiště Brno, Ravak, Vltava-Labe-Press	Europasta SE, ŠPVS, Hradecká pekárna	az -Profil, Český lodní a průmyslový registr, Building SP	Everstar, Galvamet, A.W., Procházka	Window Holding, GIENGER, PCV Alfa	Aircraft Industries, JMB
Počet instalací	5500	NEUVEDENO	770	více než 800	více než 1500	300	více než 1800	více než 700	více než 600	více než 60

Zdroj: Vlastní.

PŘÍLOHA C - Dotazník

1. V současné době jste:

- ☐ Zaměstnanec
- ☐ Živnostník
- ☐ Podnikatel / majitel firmy
- ☐ Student
- ☐ Zaměstnaný student
(kombinované studium)
- ☐ Nezaměstnaný

2. Velikost podniku, ve kterém pracujete?

- ☐ 1 - 10
- ☐ 10 – 24
- ☐ 25 – 49
- ☐ 50 – 99
- ☐ 100 – 149
- ☐ 150 – 249
- ☐ nad 250

3. V jakém odvětví pracujete?

- ☐ Výroba
- ☐ Média
- ☐ Strojírenství
- ☐ Stavebnictví
- ☐ Zemědělství
- ☐ Doprava
- ☐ Skladování
- ☐ Zdravotnictví
- ☐ Gastronomie
- ☐ Veřejná správa
- ☐ Finančnictví a pojišťovnictví
- ☐ Školství
- ☐ Výzkum a vývoj
- ☐ Obchodování
- ☐ Poradenské služby
- ☐ Nepracuji
- ☐ Jiné
(doplňte).....

4. S kterými programy pro zpracování účetnictví jste se již setkali?

☐ Pohoda	☐ SAP
☐ Money S3	☐ ABRA G4
☐ Ekonom	☐ Microsoft Dynamics NAV
☐ Účto	☐ BYZNYS ERP
☐ Stereo	☐ K2
☐ WinDUO	☐ Altus Vario
☐ HELIOS Red	☐ Orsoft
☐ Premier system	☐ Infor
☐ Gordic win	☐ QI
☐ FlexiBee	☐ Jiný
☐ HELIOS Orange	(doplňte).....
☐ HELIOS Green	

5. Jaké funkce (moduly) od programu na zpracování účetnictví vyžadujete?

☐ Daňová evidence	☐ Finanční analýza
☐ Podvojné účetnictví	☐ Banka
☐ Nákladové účetnictví
(kalkulace)	☐ Pokladna
☐ Fakturace	☐ Cizí měny
☐ Skladové hospodářství	☐ Daňový kalendář
☐ Evidence majetku	☐ Výkaznictví
☐ Doprava (cestovní příkazy,
leasing)	☐ Objednávky
☐ Výroba (tvorba ceny výrobků)	☐ Vzdálený přístup
☐ Kniha jízd	☐ Kancelář (adresář, pošta)
☐ Mzdy	☐ Internet banking
☐ Personalistika	☐ Možnost účtování více firem
	☐ QR kódy na fakturách
	☐ Jiné (doplňte).....

6. Jaký program používáte pro zpracování účetnictví?

☐ Pohoda	☐ HELIOS Green
☐ Money S3	☐ SAP
☐ Ekonom	☐ ABRA G4
☐ Účto	☐ Microsoft Dynamics NAV
☐ Stereo	☐ BYZNYS ERP
☐ WinDUO	☐ K2
☐ HELIOS Red	☐ Altus Vario
☐ Premier system	☐ Orsoft
☐ Gordic win	☐ Infor
☐ FlexiBee	☐ QI
☐ HELIOS Orange	☐ Jiný (doplňte)

7. Jaká je Vaše celková spokojenost s tímto programem?

- ☐ Velmi spokojen
- ☐ Spíše spokojen
- ☐ Spíše nespokojen
- ☐ Velmi nespokojen

8. Ohodnot'te na stupnici 1 – 5 Váš program (1 – nejlépe, 5 – nejhůře).

	1	2	3	4	5
• Stabilita systému	☐	☐	☐	☐	☐
• Přehlednost	☐	☐	☐	☐	☐
• Jednoduchost ovládání	☐	☐	☐	☐	☐
• Kvalita tiskových sestav	☐	☐	☐	☐	☐
• Aktualizace legislativy	☐	☐	☐	☐	☐
• Telefonická a emailová podpora	☐	☐	☐	☐	☐
• Kvalita školení	☐	☐	☐	☐	☐
• Zálohování dat	☐	☐	☐	☐	☐
• Zpětná oprava záznamů	☐	☐	☐	☐	☐
• Výstupy v cizích jazycích	☐	☐	☐	☐	☐
• Interaktivní nápověda	☐	☐	☐	☐	☐
• Uživatelské nastavení	☐	☐	☐	☐	☐
• Licenční podmínky	☐	☐	☐	☐	☐

9. Jak je pro Vás (pro Vaší firmu) důležitá cena programu?

- ☐ Velmi důležitá
- ☐ Důležitá
- ☐ Nedůležitá
- ☐ Nevím

10. Doporučil/a byste Váš program ostatním?

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Nevím

PŘÍLOHA D – Výsledky dotazníku

Tab. D1: Odpovědi respondentů na otázku: „V současné době jste?“

Odpověď	Absolutně	Relativně
Zaměstnanec	61	60,40%
Student	12	11,88%
Živnostník	10	9,90%
Zaměstnaný student	9	8,91%
Nezaměstnaný	5	4,95%
Podnikatel / majitel firmy	4	3,96%

Zdroj: Vlastní

Tab. D2: Odpovědi respondentů na otázku: „Velikost podniku, ve kterém pracujete?“

Odpověď	Absolutně	Relativně
10 - 24	27	28,72%
1 - 10	24	25,53%
nad 250	22	23,40%
25 - 49	10	10,64%
150 - 249	6	6,38%
50 - 99	4	4,26%
100 - 149	1	1,06%

Zdroj: Vlastní

Tab. D3: Odpovědi respondentů na otázku: „V jakém odvětví pracujete?“

Odpověď	Absolutně	Relativně
Výroba	20	19,20%
Finančnictví a pojišťovnictví	15	14,40%
Obchodování	12	11,52%
Poradenské služby	8	7,68%
Strojírenství	8	7,68%
Gastronomie	6	5,76%
Nepracuji	5	4,80%
Školství	5	4,80%
Veřejná správa	3	2,88%
Doprava	2	1,92%
Stavebnictví	2	1,92%
Výzkum a vývoj	2	1,92%
Média	1	0,96%
Zdravotnictví	1	0,96%
Skladování	1	0,96%
Jiné	5	4,80%

Zdroj: Vlastní

Tab. D4: Odpovědi respondentů na otázku: „S kterými programy pro zpracování účetnictví jste se již setkali?“

Odpověď	Absolutně	Relativně
Pohoda	42	41,58%
Účto	37	36,63%
Stereo	37	36,63%
SAP	34	33,66%
Money S3	26	25,74%
Helios Orange	13	12,87%
Helios Red	8	7,92%
Gordic win	7	6,93%
Ekonom	6	5,94%
Abra G4	6	5,94%
Byznys ERP	6	5,94%
FlexiBee	5	4,95%
Altus Vario	5	4,95%
Microsoft Dynamics NAV	4	3,96%
Helios Green	4	3,96%
Winstrom	4	3,96%
Proservis	4	3,96%
Informační systém K2	3	2,97%
QI	3	2,97%
Vema	3	2,97%
Duel	3	2,97%
WinDUO	2	1,98%
Infor	2	1,98%
I6	2	1,98%
Premier systém	2	1,98%
Orsoft	1	0,99%
MRP	1	0,99%
Jiné	18	17,82%

Zdroj: Vlastní

Tab. D5: Odpovědi respondentů na otázku: „Jaké funkce (moduly) od programu na zpracování účetnictví vyžadujete?““

Odpověď	Absolutně	Relativně
Pokladna	73	72,28%
Fakturace	72	71,29%
Podvojně účetnictví	71	70,30%
Mzdy	71	70,30%
Banka	62	61,93%
Evidence majetku	60	59,41%
Personalistika	55	54,46%
Daňová evidence	55	54,46%
Skladové hospodářství	51	50,50%
Objednávky	47	46,53%
Doprava	44	43,56%
Cizí měny	42	41,58%
Výkaznictví	42	41,58%
Nákladové účetnictví	38	37,62%
Možnost účtovat více firem	35	34,65%
Internet banking	28	27,72%
Kancelář	27	26,73%
Výroba	27	26,73%
Vzdálený přístup	26	25,74%
Daňový kalendář	26	25,74%
Finanční analýza	25	24,75%
QR kódy na fakturách	9	8,91%

Zdroj: Vlastní

Tab. D6: Odpovědi respondentů na otázku: „Jaký program používáte pro zpracování účetnictví?“

Odpověď	Absolutně	Relativně
SAP	16	15,84%
Pohoda	16	15,84%
Stereo	13	12,87%
Účto	13	12,87%
Money S3	7	6,93%
Helios Orange	6	5,94%
Winstrom	5	4,95%
Abra G4	4	3,96%
Gordic win	4	3,96%
Vema	3	2,97%
Vlastní systém	3	2,97%
Byznys ERP	2	1,98%
FlexiBee	2	1,98%
Altus Vario	1	0,99%
Helios Green	1	0,99%
6K Účetnictví	1	0,99%
Elanor	1	0,99%

Zdroj: Vlastní

Tab. D6: Odpovědi respondentů na otázku: „Jaká je Vaše celková spokojenost s tímto programem?“

Odpověď	Absolutně	Relativně
Spiše spokojen	56	55,45%
Velmi spokojen	24	23,76%
Spiše nespokojen	14	13,86%
Velmi nespokojen	7	6,93%

Zdroj: Vlastní

Tab. D8: Odpovědi respondentů na otázku: „Ohodnoťte na stupnici 1 – 5 program, který používáte (1 – nejlépe, 5 – nejhůře).“

Odpověď	Průměrný výsledek
Zálohování dat	2,149
Stabilita systému	2,228
Aktualizace legislativy	2,238
Přehlednost prostředí	2,317
Zpětná oprava záznamů	2,327
Licenční podmínky	2,347
Kvalita školicích kurzů	2,455
Jednoduchost ovládání	2,455
Uživatelské nastavení parametrů	2,505
Interaktivní nápověda	2,554
Telefonická a emailová podpora	2,574
Kvalita tiskových sestav	2,663
Výstupy v cizích jazycích	2,822

Zdroj: Vlastní

Tab. D9: Odpovědi respondentů na otázku: „Jak je pro Vás (pro Vaši firmu) důležitá cena programu?.“

Odpověď	Absolutně	Relativně
Důležitá	58	57,43%
Velmi důležitá	20	19,80%
Nedůležitá	12	11,88%
Nevím	11	10,89%

Zdroj: Vlastní

Tab. D10: Odpovědi respondentů na otázku: „Doporučil/a byste program, který používáte, ostatním?.“

Odpověď	Absolutně	Relativně
Ano	59	58,42%
Nevím	25	27,72%
Ne	14	13,86%

Zdroj: Vlastní